Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України № 164 (914) ♦ Середа, 31 серпня 1994 року ♦ Ціна договірна

«Козацькому роду нема переводу»

Під таким девізом пройшло у Старокостянтинові Хмельницької області свято козацької звитяги, присвячене 500-річчю козацтва та 400-річчю від дня народження Богдана Хмельницького.

З прадавніх часів подільська земля була ареною найзатятіших битв, визвольних змагань, подвигів. Тут не один раз дотла згоряли міста і села. І відроджувалися, і знову ставали окрасою і гордістю землі нашої. Одним з таких подільських поселень є і місто, засноване Костянтином Острозьким. Літопис Старокостянтинова — то літопис краю, про славні сторінки якого говорили на відкритті свята заступник голови Хмельницького облвиконкому Микола Дарманський, голова Старокостянтинівської районної Ради Дмитро Швалюк, письменники, краєзнавці, науковці-дослідники.

На цей фольклорно-етнографічний фестиваль з'їхалися кращі професійні та самодіяльні колективи Хмельниччини, радували глядачів прекрасними виступами ансамблі Київщини, Чернівеччини. Прислала славними козаками-запорожцями свій уклін Поділлю і древня Січ.

З ранку до пізнього вечора над Старокостянтиновим не стихали литаври, линули пісні і здіймалася курява від запальних танків і прудконогої козацької кінноти.

Але крім козацької шаблі ми маємо й ще дещо. У цьому ж таки Старокостянтинові є найсучасніші бойові підрозділи. Є й мирні здобутки. Район серед перших виконав державний контракт з продажу хліба, здійснює широку програму соціальної перебудови села, утримує «на плаву» промисловість.

...Козаччина, найперше, — традиція стійкості, любові до Вітчизни, отчого дому. Традиція звитяги і в мирній праці. І подоляни свято шанують її. Навіть за нинішнього несприятливого року Поділля продало державі більш як півтора мільйона тонн хліба. Тож саме тому фольклорно-етнографічне дійство, що тривало з ранку до пізнього вечора, завершувалося урочистими обжинками.

Михайло ВАСИЛАШКО.

Фото Іллі СУБОТІНА.

Хмельницька область.

Продиктовано в номер

Віталій Масол у Словаччині

29 серпня Словацька Республіка відзначила 50-ту річницю Словацького національного повстання. В урочистостях з нагоди цієї знаменної дати брала участь урядова делегація України на чолі з Прем'єр-міністром України Віталієм Масолом.

Відбувся урочистий мітинг, у якому взяли участь керівники делегацій 22 держав світу. Після його завершення Прем'єр-міністр України зустрівся з нашими співвітчизниками, які прибули до Банської-Бистриці на запрошення уряду Словаччини.

У рамках офіційного візиту урядової делегації відбулися робочі зустрічі Віталія Масола з керівниками Словацької Республіки.

Під час переговорів з Прем'єр-міністром Йожефом Моравчиком обговорювалися питання подальшої розбудови торгово-економічних і міжнародних взаємовідносин.

Відбулася бесіда Віталія Масола з Президентом Словацької Республіки Міхалом Ковачем. Мова йшла про інтеграцію України з країнами Вишеградської групи та державами Європейського співтовариства.

Делегати всесвітнього курултаю тюркської молоді

звернулися до світового співтовариства і своїх національних урядів з проханням створити на державному рівні програму правового, економічного й культурного відродження кримських татар на їхній історичній батьківщині.

Черговий курултай тюркської молоді пройшов у рамках Всесвітнього фестивалю тюркської молоді в Бахчисараї. На ньому було одностайно прийнято текст телеграми Президентові Республіки Чечня Джохару Дудаєву (копія надіслана Президентові РФ Б.Єльцину), в якій висловлюється підтримка незалежності Республіки Чечня і «готовність надати всебічну допомогу у відстоюванні незалежності чеченського народу».

Курултай звернувся до ООН із закликом «присікти агресію Вірменії у Нагірному Карабасі — невід'ємної частини Азербайджану».

Скільки коштує день президента?

Президія ВР Криму визнала за такі, що не мають юридичної сили, указ президента Ю.Мєшкова про Службу безпеки президента Республіки Крим, а також інші правові акти, які регламентують діяльність цієї служби. Вирішено припинити фінансування Служби і розв'язати питання про звільнення 14 кабінетів, які вона займає на 4-му поверсі будинку парламенту і адміністрації Ю.Мєшкова, матеріали про діяльність відомства направити до прокуратури Республіки Крим «для вжиття відповідних заходів».

Як зазначалося на засіданні президії, по суті ця служба наділена функціями держкомітету, що суперечить Конституції і законодавству РК. Членам президії не вдалося дізнатися про вартість утримання 90 осіб, котрі забезпечують безпеку президента: частина документів, що регламентують її діяльність, має гриф «таємно». Проте наводилися дані, що в поїздках по Криму Ю.Мєшкова звичайно супроводжує кортеж із 5 автомобілів, а одна поїздка президента на роботу коштує 10 мільйонів карбованців.

У той час, як народні депутати РК з'ясовують, скільки коштує робочий день президента, Мєшков запросив російського письменника Олександра Солженіцина відвідати півострів. «Ваш візит, безсумнівно, матиме велике політичне, культурне і морально- психологічне значення не лише для російської більшості Криму, але й для всіх співвітчизників, які опинилися нині за межами Росії», — говориться, зокрема, у запрошенні.

Бюджет про школу не забув

Підприємства Одещини отримали з обласного бюджету цільову грошову допомогу в сумі 2,7 млрд карбованців на виконання замовлень на одяг, взуття та письмове приладдя для шкільних базарів.

30 серпня з короткочасної відпустки повернувся і приступив до роботи Голова Верховної Ради України Олександр Мороз.

Прес-центр Верховної Ради України.

«Золотий Дюк» збирає фільмову фієсту в Одесі

Чотири роботи українських кінематографістів, знятих упродовж останніх років, будуть показані на міжнародному кінофестивалі «Золотий Дюк-94», який відбудеться на початку жовтня в Одесі. Окрім цих стрічок одесити і гості мистецької фієсти побачать роботи відомих сучасних режисерів з багатьох країн світу.

Як повідомили у прес-центрі фестивалю, затверджено склад журі, яке назве переможців «Золотого Дюка-94». Серед його членів — відома кіноакторка Любов Федосєєва-Шукшина з Росії і режисер Єжи Гофман з Польщі.

У Чернівцях говорять і на їдиш

Одне із засідань сьомої сесії Всесвітньої єврейської ради мови їдиш, яка з 25 по 30 серпня проходила у Києві, відбулося в Чернівцях.

До цього міста, як повідомляє кореспондент Укрінформу, прибуло більше шістдесяти делегатів, серед яких відомі єврейські вчені, мовознавці, громадські та політичні діячі з багатьох країн світу. Вони зібралися на честь першої світової конференції їдиш, що відбулася у місті над Прутом 4 вересня 1908 року. Ця конференція мала величезний вплив на розвиток єврейського народу, його мови, літератури та культури.

На сесійному засіданні делегати наголошували: за роки незалежності в Україні створено сприятливі умови для гармонійного розвитку всіх націй і народностей, що проживають у державі. Тільки у Чернівцях останнім часом відкрито єврейську середню загальноосвітню школу, працюють національні колективи художньої самодіяльності та творчі групи при обласній філармонії. На їдиш виходить газета, започатковані й транслюються щомісячні радіо- та телевізійні передачі.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про підвищення окладів за військові звання військовослужбовців та осіб рядового і начальницького складу

З метою поліпшення матеріального забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу Збройних Сил України та інших військових формувань, підвищення престижу військової служби та служби в органах внутрішніх справ **постановляю:**

1. Підвищити з 1 вересня 1994 року оклади за військовими званнями військовослужбовців (крім військовослужбовців строкової служби) Збройних Сил України, Прикордонних військ України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, військ Цивільної оборони України, внутрішньої та конвойної охорони Міністерства внутрішніх справ України, Управління державної охорони України та оклади за спеціальними званнями осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ, установивши їх у співвідношенні до мінімального розміру заробітної плати.

Президент України Л. КУЧМА.

м.Київ,
29 серпня 1994 року.

* * *

29 серпня 1994 року Президент України Л.Д.Кучма підписав Указ «Про підвищення окладів за військові звання військовослужбовців та осіб рядового і начальницького складу».

Цей документ є свідченням уваги Президента України до особового складу Збройних Сил України, Прикордонних військ, Національної гвардії, Служби безпеки, Цивільної оборони, внутрішньої та конвойної охорони Міністерства внутрішніх справ, Управління державної охорони України, надання їм більш високого значення і ваги.

Указ прийнятий Президентом України на прохання нових керівників Міністерства оборони і Міністерства внутрішніх справ України В.М.Шмарова і В.І.Радченка, незважаючи на складний фінансовий стан і дефіцит бюджету в державі.

Вперше офіцери Збройних Сил, міліції та внутрішніх військ будуть мати однакові оклади за військові звання, що пов'язано із складними і небезпечними завданнями співробітників правоохоронних органів по боротьбі із злочинністю, зокрема — організованою.

Прийняття нового Указу є кроком до підняття авторитету людей у погонах, турботою про їх матеріальне забезпечення.

Прес-служба Президента України — Укрінформ.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про нагородження Почесною відзнакою Президента України

За значний особистий внесок у розвиток і зміцнення взаємовідносин між Україною і Казахстаном, активну участь у визволенні України від фашистських загарбників у роки Великої Вітчизняної війни 1941-1945 рр. **постановляю:**

Нагородити Почесною відзнакою Президента України міністра оборони Республіки Казахстан, генерала армії НУРМАГАМБЕТОВА Сагадата Кожахметовича.

Президент України Л.КУЧМА.

м.Київ,
23 серпня 1994 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про увільнення В.Кампа з посади заступника міністра культури України

Увільнити КАМПА Володимира Михайловича з посади заступника міністра культури України у зв'язку з переходом на іншу роботу.

Президент України Л.КУЧМА.

м.Київ,
25 серпня 1994 року.

ЗВЕРНЕННЯ

Президента України до працівників освіти, батьків, студентів та учнів

Шановні вчителі і батьки,
Дорогі наші діти — учні та студенти!

Завтра перше вересня. Цей день завжди пам'ятний і хвилюючий у житті кожної людини, свято кожної сім'ї.

Нинішнього першовересня до класів та студентських аудиторій увійдуть понад 9 мільйонів учнів і студентів, а з ними більше мільйона їх наставників-вчителів та викладачів. З великим нетерпінням цього дня чекають 770 тисяч першокласників.

Як складеться їх доля? Кажуть, що кожна дитина від народження талановита. Тож надзвичайно важливо не загубити, не втратити цей талант, а пробудити й розвинути його. А це можливо лише за умови, коли кожен маленький громадянин зустріне свого вчителя, який разом з батьками поведе його дорогою пізнання, прищепить йому потребу постійно вчитися, допоможе становленню його як особистості.

Необхідність розв'язання глобальних проблем, що постають перед людством на порозі третього тисячоліття, вимагає високого рівня освіти, зростання інтелектуального і духовного потенціалу суспільства, підготовки нової генерації трудівників, здатних створювати найновітнішу техніку та технології. Тому нині набуття знань має не лише особисте, а й загальнодержавне, загальнолюдське значення. Отже, проблема якості й безперервності навчання вже не є суто приватною справою тих, хто навчається. Це, в свою чергу, вимагає піднесення ролі й престижу педагога в суспільстві.

Добре знаю, у яких непростих умовах розпочинається навчальний рік. Суттєво скоротилися обсяги будівництва навчальних закладів, дітям бракує найнеобхіднішого — зошитів, ручок, щоденників, вкрай погані справи із забезпеченням навчальною літературою. Астрономічну суму складає борг держави освітянській галузі — понад 7 трильйонів карбованців.

Нелегко нині й вчителю — матеріально і морально. Багато кваліфікованих та досвідчених педагогів полишили викладацьку роботу і, на жаль, цей процес продовжується. Тривожної тенденції набуває «втеча мізків» з вищої школи, що загрожує руйнацією інтелектуального потенціалу країни.

Не можуть не турбувати й падіння престижу знань, вияви соціальної нерівності щодо можливостей отримання освіти, невідповідність змісту освіти вимогам суспільства і особистості, надмірна політизація нашої школи, порушення, у ряді випадків, вимог закону про світський характер державної системи освіти, невиважені експерименти, некомпетентність управління цією важливою галуззю.

Якщо сьогодні не виправимо становище — не будемо мати майбутнього.

Ясна річ, що ситуація в освіті — відбиток економічної та соціальної скрути, яку переживає країна. І вихід лише один — подолання кризи, нарощування обсягів виробництва, налагодження нормальних ринкових відносин. Але без глибоких знань, без сучасної системи освіти ми не зможемо пройти цей нелегкий шлях побудови цивілізованої держави.

Тому я все робитиму, щоб освіта стала реальним пріоритетом державної політики, для відродження й примноження кращих освітнянських традицій українського народу. Зокрема, перші заходи на цьому напрямку вже реалізуються. Передбачається прийняти Президентську програму роботи з обдарованими дітьми. А також повернути все те, що донедавна належало дітям, використовувалось для позакласної роботи, залучення до спорту і творчості — будівлі, приміщення, спортивні майданчики тощо.

Користуючись нагодою, звертаюсь до батьків — керівників підприємств та установ, бізнесменів та банкірів, усіх громадян з пропозицією всіляко підтримати освіту та освітян у цей нелегкий час, допомогти утримати в суспільстві атмосферу авторитету знань, любові до дитини, школи, вчителя. Перше вересня повинно нас об'єднати в цьому благородному прагненні.

Сердечно вітаю усіх громадян України зі святом — тих, хто вчиться, і тих, хто навчає, тих, хто прийде цього дня до школи разом зі своїми дітьми та онуками.

Бажаю учням і студентам наполегливості та творчості в навчанні, щасливого життя. Педагогам — витримки й успіхів на нелегкій освітянській ниві. Усім нам — добра і миру.

Президент України Л. КУЧМА.

У комісіях Верховної Ради України

Робоча група Комісії з питань соціальної політики та праці узагальнила зауваження й пропозиції, що надійшли до проекту закону «Про межу малозабезпеченості», прийнятого Верховною Радою в першому читанні. Проаналізувавши матеріали і рекомендації групи, комісія пропонуватиме законопроект для повторного пленарного розгляду в перші дні роботи другої сесії, яка відкриється 15 вересня.

Комісія з питань фінансів і банківської діяльності зосередилась на підготовці законопроекту про валютне регулювання. Робоча група опрацьовує відповіді на запити, з якими раніше звернулась до відповідних структур Адміністрації Президента України, Кабінету міністрів, Національного банку. За орієнтир взято запровадження єдиного курсу карбованця до іноземних валют шляхом поступового зближення фінансового і ринкового курсів. Проект намічається подати на пленарний розгляд до кінця вересня. Крім того, йде напрацювання законопроектів, спрямованих на захист інтересів населення в ході приватизації. Адже звідтоді, як вона почалася, основні фонди індексовані в 600—700 разів, а приватизаційні чеки — лише в 34 рази. Депутати опрацьовують механізм уникнення цієї «розбіжності». В роботі над нормативними актами такого аспекту сприятиме й семінар фахівців з питань фінансів та банківської системи. Комісія намічає провести його в третій декаді вересня.

Прес-центр Верховної Ради України.

Слово після сесії

Обіцяного до нових виборів чекають?

Більшість народних депутатів України покорила виборців своїми запевненнями поліпшити соціальний захист населення. І от тепер ми вже бачимо, що очікуваного реформаторства, цілеспрямованої, чітко спланованої роботи щодо цього нема. Всім давно зрозуміло: доки не буде змін у податковій політиці, доки не буде ухвалено пакет економічних законів, підприємства ефективно не запрацюють і кошти в бюджеті не з'являться. Тільки після вжиття таких заходів виникне можливість реалізації соціальних програм.

Де ж відповідальність наших народних депутатів, коли вони відклали розв'язання найважливіших питань?

Проти нічого не можна сказати: із злочинністю треба боротися. Прийнято серйозні рішення. Однак цього мало. Ефектні затримання мафіозі, показані по телебаченню, додають балів нашим обранцям. А що вони можуть сказати про свою роботу, яка залишається за кадром телебачення, але не життя? Я як медик була вражена тим, що коли формувалися постійні комісії, то в Комісію з охорони здоров'я добровільно записалося лише троє з 15 потрібних, тоді як до комісій — закордонних справ, фінансів, оборони було бажаючих більше, ніж потрібно. Що ж сталося з тими людьми, які на передвиборчих зустрічах говорили виключно про те, як їх непокоїть життя простих людей?

Мовчать депутати і про вмираючі робітничі селища, і сумнозвісні «неперспективні». Коли згадую відвідини маленьких шахтарських селищ Краснодарське, Урало-Кавказ, Ізварене, Північно-Гундорівське нашого Краснодонського району, мене охоплює жах: шахти тут або закрилися, або дихають на ладан. Молоді немає. Залишилися тільки старі люди, за якими нікому доглянути. Зустрічалася з бабусею, яка півроку пролежала на дерев'яних нарах, перебиваючись тільки тим, що інколи сусідка заносила окрайчик хліба.

А як ховають померлих?

Та що там говорити! Не думають про мертвих, бо не дійшла черга й до живих.

Ніна ДЕРЕВ'ЯНКІНА,
директор лікувально-діагностичного центру «Ультрамед» виробничого об'єднання «Краснодонвугілля», депутат Луганської обласної Ради народних депутатів.

Луганська область.

Життя Рад

І калачів напечуть, і жару піддадуть

Факт... ***Голова Запорізької обласної Ради народних депутатів Вячеслав Похвальський своїм розпорядженням зафіксував ціну на хліб формовий з борошна першого сорту у розмірі 2600 карбованців для міста і 2400 карбованців — для сільської місцевості. У цьому зв'язку підприємствам борошномельної та хлібопекарної промисловості, хліботоргувальним організаціям надано дотацію. За серпень вона становитиме 1 мільярд 463,2 мільйона карбованців.***

... І коментар

автора розпорядження — Вячеслава Похвальського:

— Питання ціни на хліб — політичне і резонансне. Не лише для нашої області, а й для всієї України.

Та хоч би як там було, а забезпечити хлібом і паливом на зиму — наш найперший обов'язок. Нині ми майже повністю заготовили для районних котелень потрібну кількість мазуту. Замість рідкого пічного палива, якого майже немає, використовуватимемо солярку. Дуже важка спадщина дісталася нам з вугіллям. На перше липня всього 12,7 відсотка дворів із 354 тисяч, яким для опалення потрібне вугілля, змогли його придбати. Популістська пільгова ціна в 48 тисяч, встановлена попереднім урядом, не дає змоги нам знайти належну суму дотації. А після першого серпня, у зв'язку з введенням коефіцієнта 1,63 на ціну вугілля, для цього потрібно 400 мільярдів. На поточному рахунку сьогодні маємо 2 мільярди...

Питання стоїть нині так: або вугілля буде за вищою ціною /концерн «Запоріжпаливо» уклав договори з шахтарями на 85 відсотків потрібної кількості/, або залишимося без нього. Я особисто з'ясовував настрої людей стосовно цієї проблеми — вони згодні брати 1,5 тонни сортового вугілля й по 300-400 тисяч карбованців. Рішення про це приймемо на засіданні виконкому обласної Ради, але обов'язково визначимо ту частину людей, для яких навіть 48 тисяч — велика ціна. Їм, а це приблизно десять відсотків, вугілля буде завезено безплатно. Для тисяч 30-35 ціну намагаємося утримати за кошт місцевих бюджетів.

Так, це непопулярний крок. Ось чому хотілося зробити щось на противагу. І ми пішли на те, щоб утримати ціну на хліб у міських магазинах, а в селі, де його вирощують, де досі все було проти здорового глузду, бо паляниця коштувала дорожче, хліб став дешевший. Нехай поки що на 200 купонів, але це — принциповий крок!

Я розумію, що в багатьох колективних господарствах, де є господар, подбали про власні пекарні і залишать якесь збіжжя, щоб мати паляницю з доброго борошна.

Ми вважаємо, селянин не на словах, а на ділі має відчути, що до нього повертаються обличчям. Тут доречно згадати створення Фонду підтримки агропромислового комплексу, про що «Голос України» вже повідомляв. Виконавчий комітет обласної Ради підтримав ініціативу працівників «Запоріжсталі». У них уже є чимало послідовників — і завод «Дніпроспецсталь», і абразивний та алюмінієвий комбінат... Скажу також, що промисловий директорат обіцяє посприяти в закупівлі засобів захисту рослин. Зробити селянам своєрідний подарунок. А точніше це якоюсь мірою неафішоване повернення боргу промисловістю селу. Бо, як і я, більшість із керівників наших промислових велетнів вважає, що Україна відроджуватиметься перш за все селом. І якщо ми візьмемося належно не за ферми, не за чорноземи, а допомагати людям, які там працюють, тоді діло буде. Вони так мало просять, про мале клопочуть...

Ні, я не кажу про радикальні зміни, але поступовими, нехай невеличкими кроками треба змінювати ситуацію на краще. Зрептою, усім нам час кинути посипати попелом голову перед світом, підбадьорити самих себе і людей.

Володимир ДУПАК.

Запорізька область.

ПОМИЛКИ ОБХОДЯТЬСЯ ДУЖЕ ДОРОГО

У багатоголоссі думок про роботу Верховної Ради України дедалі частіше лунає таке: парламент не поспішає приймати вагомі економічні рішення та Закони. Наскільки це звинувачення виправдане? З таким запитанням ми звернулися до голови Комісії Верховної Ради України з питань фінансів і банківської діяльності Віктора СУСЛОВА.

— Підігрівається громадська думка, що депутати Верховної Ради багато обіцяли, а не зробили того, того. Верховна Рада зробила те, що вона могла зробити. Мене як голову однієї з економічних комісій не радує, що в усіх заявах групи «Реформи» та інших сказано: не розв'язуються жодні економічні проблеми. Адже комісія багато разів засідала й напружено працювала, деякі питання оподаткування розв'язано у постановах ВР. Уже приймають ряд рішень, завдяки яким буде знижено ціни і полегшено збут продукції. Є також постанова, що досить серйозно змінює грошово-кредитну систему. Багато хто ставить питання про валютне регулювання. По-перше, декілька засідань комісія уважно аналізувала проект закону, запропонований групою народних депутатів, очолюваною Віктором Пинзеником. Ми також створили робочу групу з цього питання, залучили спеціалістів Національного банку, Мінфіну та Мінекономіки для доопрацювання цього проекту, а тоді прийняли своє рішення, винесли документ на сесію Верховної Ради. Крім того, з питання валютного регулювання відбулося спільне засідання всіх комісій ВР, спеціально заслухали доповіді Віктора Пинзеника і мою. Відбулося обговорення цього питання, виступали Прем'єр-міністр, голова правління Національного банку. Та ВР на пленарному засіданні вирішила перенести розгляд питання на вересень...

ВР згаяла дуже багато часу на розгляд цього питання. І, я вважаю, якщо вона не прийняла рішення, це не каже про те, що вона не хоче приймати рішення, це означає, що депутати просто хочуть визначитися і зрозуміти, а тоді прийняти дуже зважене рішення. Бо помилки обійдуться вельми дорого. Слід враховувати, що Верховна Рада ще й політичний орган. А для того, щоб знайти якусь спільну лінію в боротьбі різних ліній і політичних напрямів, потрібен час. Усі інтереси можна збалансувати, але не можна припускатися випадкових рішень. Бо парламент не є органом оперативного управління, це орган, який не може приймати миттєві й єдино правильні рішення, це орган, у якому мають відбуватися дебати, така його суть. Ці дебати можуть тривати досить довго, і це — нормальний законотворчий процес. До речі, щодо валютного регулювання прийнято доручення ВР про створення і винесення на розгляд парламенту законопроекту про валютне регулювання. Комісія створила робочі групи для підготовки закону. Крім того, Кабінет міністрів готує свій проект закону про валютне регулювання.

До досягнень парламенту зараховую і формування внутрішніх структур ВР — керівних органів, комісій, а також визначення завдань комісій, вивчення накопичених раніше законопроектів, прийняття рішень, вироблення певних ліній з основних напрямів політики, в тому числі економічної. Адже практично прийняття рішень завжди було на межі зриву. Тепер, коли пройшли довибори народних депутатів, робота ВР стане стійкішою, і до неї можна буде пред'являти більш високі вимоги. Загалом, хоч би як критикували ВР, вона така, який народ. І вимагати, щоб була інша ВР, це все одно що вимагати, аби був інший народ. Можна мріяти, як багато хто, що вона має бути професійніша, компетентніша і складатися тільки з однодумців. Але об'єктивно є різні інтереси. Вони відбиті у складі ВР. Є інтереси політичних партій, і вони відбиті по-різному, бо в народу різні інтереси. В результаті, я вважаю, ми маємо цілком нормальний політичний процес у ВР, що загалом відбиває політичний процес у нашому суспільстві.

— Які найближчі завдання комісії ВР на другій сесії?

— Гадаю, на другій сесії парламент зможе дійти розв'язання конкретніших питань, і я розраховую, що ці питання буде пов'язано з економічною політикою. Припустимо, щодо податків ми не прийняли всіх рішень, які слід було б прийняти, але ВР дала відповідне доручення Кабінету міністрів. На початку вересня має бути подано повний пакет проектів законів з оподаткування, котрі проходитимуть через комісію і, сподіваюся, їх винесуть на розгляд ВР. Про валютне регулювання я вже сказав. Нагромадилося багато розрізнених актів, які необхідно уніфікувати і звести в єдиний закон. Ми серйозно зайнялися питаннями впорядкування роботи Національного банку. Постанова про звіт роботи Національного банку — перший крок. Дано доручення і у вересні триватиме робота в цьому напрямку. Є ряд доручень: з фінансових умов обслуговування державного внутрішнього боргу, неінфляційних джерел покриття внутрішнього державного боргу та дефіциту бюджету, вдосконалення валютного контролю тощо. Все це НБ має нам подати. Крім того, дано доручення ВР підготувати питання про стан банківської системи України в цілому. Йдеться про те, щоб проаналізувати роботу комерційних банків, винести питання на сесію ВР і прийняти ряд важливих рішень з регулювання роботи комерційних банків. Розуміючи значення цього питання, розпочали підготовку до проведення конференції за участю нашої комісії, НБ і основних комерційних банків. Ясна річ, буде запрошено експертів — наших і Всесвітнього банку, Міжнародного валютного фонду — для того, щоб допомогти нам розібратись у питаннях банківського регулювання. Адже дуже багато претензій саме до діяльності комерційних банків. Комісія вкрай стривожена ситуацією, що складається у сфері дії небанківських кредитно-фінансових установ — інвестиційних фондів, компаній тощо.

Цю сферу діяльності законодавчо врегульовано слабко, що дає змогу проводити суто спекулятивні фінансові операції, часто пов'язані просто з ободуруванням населення. Ми розпочали роботу щодо внесення відповідних змін до чинного законодавства у вигляді розроблення нових законодавчих актів стосовно розвитку фондового ринку України. У нас є доручення й концепція розв'язання цих завдань. Далі — стосовно індексації вкладів населення, адже майже всі народні депутати у своїх передвиборних програмах, а ці програми ми аналізували, обіцяли розв'язати питання щодо індексації вкладів і компенсації за цінними паперами, що їх продавали населенню ще за часів Радянського Союзу. Безумовно, фінансових джерел не виділили. Та є можливість провести індексацію цих вкладів і поступово виплачувати кошти, скажімо, на першочергові потреби, особливо з метою соціального захисту населення. Наприклад, дати змогу отримувати досить вагому добавку до пенсій щомісячно з цих проіндексованих вкладів. Можливо, не все відразу, а розбити за місяцями, наскільки це можна буде зробити за рахунок суми індексації, спробувати розв'язати ряд інших соціальних завдань. Це допомога сім'ям, які мають дітей, виплати різних соціальних допомог, медстрахування, оплата ліків, путівок тощо. Залишається поки що нерозв'язаною низка інших питань, той самий валютний борг перед населенням. Йдеться і про заморожені валютні вклади. Доки ми з ними не розплатимося, не буде довіри населення до банківської системи України. І головне — адже нам не вдасться залучити в банки ті сотні мільйонів, а може, мільярди доларів готівки, що є на руках у населення. Ми проводили наради з Національним банком і вважаємо, що зараз у нас уже є матеріальна можливість розв'язати проблему внутрішнього боргу в іноземній валюті і тим самим відродити довіру до банківської системи та залучити валютні кошти населення до цієї системи. Ось, мабуть, основні проблеми, над якими ми працюємо й зараз. І в період відпусток.

— Як би ви охарактеризували взаємодію Верховної Ради та Національного банку? Як я знаю, було виділено кредити під закупівлю пального, запчастин тощо. Чи позначиться це в майбутньому на інфляції?

— Однозначної відповіді поки що немає. Річ у тому, що цього року, гадаю, НБ провадить більш продуману і зважену емісійну політику, ніж торік. Тоді на потреби сільського господарства викинули величезну кількість грошей. Це спричинило інфляційний удар. Протягом осені минулого року це особливо сильно відчувалося. Зараз НБ, по-перше, максимально використовує можливості для надання кредитів за рахунок готівкових кредитних ресурсів, не роблячи додаткових первісних емісій, у тому числі мобілізує активно й кредитні можливості комерційних банків, що правильно, звичайно. Цілком уникнути емісійних рішень не вдасться і не вдається, але ж ці рішення супроводжуються рядом інших антиінфляційних заходів. Скажімо, НБ, як ви помітили, почав поступово знижувати свою ставку за кредит. Ми довго радилися з НБ, і його керівництво висловило намір далі знижувати цю ставку. Зниження ставки — це антиінфляційний захід, бо менший відсоток закладатиметься в собівартість, що не призведе до такого різкого зростання цін. Крім того, НБ вживає ряд інших заходів.

Я вважаю, що податкова політика, зокрема те право, яке дала ВР Кабінету міністрів щодо зниження ставок податку на добавлену вартість, акцизного збору, ввізних мит активно використовується. Це веде також до стримування цін, бо в ціні зменшується величина податку. В подальшому багато що залежатиме від валютного регулювання. Звісно, якщо відбудеться перехід до звільнення валютного курсу. В мене на столі лежать розрахунки Мінекономіки в разі звільнення курсу. Якби таке раптом сталося за ринкового курсу 46 тисяч карбованців за долар, то ціни загалом зросли б у 2,6 раза. Загалом у сфері матеріального виробництва зростання роздрібних цін було б ще нижче. Якщо, як і раніше, використовуватиметься система регулювання валютного курсу, то ми зможемо стримати подальше зростання цін і не припустити такого стрибка цін.

— Яких, на ваш погляд, слід вжити заходів, щоб повернути валюту в Україну? Чи забезпечить валютний курс ефективність нашого експорту?

— За будь-якої системи, де слабкий валютний контроль, гроші намагаються залишити за кордоном. Так було за системи плаваючого курсу більш як рік тому, бо кожному зрозуміло, що з точки зору економічної і політичної стабільності за будь-якої системи регулювання надійніше зберігати гроші в Швейцарському банку, ніж в Українському. І саме по собі це не залежить від системи валютного регулювання, а від загальної ситуації у будь-якій країні: економічна й політична нестабільність, різні побоювання — усе це спричиняє втечу капіталу. Тому реальною протидією цьому є дуже жорстка система валютного контролю. До речі, валютний контроль у нас жорсткішає. Торік створено валютну інспекцію. Правоохоронні органи й податкова інспекція безпосередньо зайнялися контролем. До речі, за рахунок цих заходів створено серйозні бар'єри на шляху втечі валюти з України. А щодо ефективності експорту розрахунки показують, що за валютного курсу в середньому на рівні 28 тисяч карбованців за долар майже весь наш експорт ефективний, тобто експортер одержує прибуток, за винятком кількох статей. Єдине, чим експортери незадоволені, — кожен прагне валюту не продавати на аукціоні і 50 %, що не підлягають обов'язковому продажу, прагнуть залишити в себе, і претендують на те, щоб цілковита ефективність експорту забезпечувалася за рахунок продажу лише половини всіх валютних надходжень. Звісно, я не вважаю курс 20.500 за достатній. Але вважаю зараз він досить близький до тієї величини, яка, з урахуванням можливості вільного продажу валюти, забезпечує достатню ефективність експорту. Крім того, ми приймаємо деякі інші рішення, що підвищують ефективність самого експорту. Скажімо, в згаданій постанові йдеться про те, що НБ України здійснює викуп валютних коштів, які підлягають обов'язковому продажу, та ефективних валютних резервів за курсом валютного фонду НБУ за курсом валютного аукціону. Тобто 10% валютної виручки, що підлягає продажу, тепер, від моменту набуття чинності цією постановою, закуповуватимуть за аукціонним курсом. Це забезпечить експортерам добавку від обов'язкового продажу валюти. Далі, гадаю, офіційний курс має знижуватися. Можна сказати, що ми вже йдемо цим шляхом. Бо нині офіційний і аукціонний курси різняться лише вдвічі, а в листопаді минулого року різнилися в 5 разів.

— Але ж не тільки проблеми валютного регулювання б'ють по економіці. А й цілком реальні підприємства, наприклад «Бласко».

— У мене визріло переконання: ми не знаємо всіх втрат через ненормальні експортно-імпортні операції. У нас є ціла низка інших підприємств, які давали стабільний прибуток, а після їх перетворення на якісь спільні, іноземні, акціонерні вони раптом перестають давати прибуток Україні.

— Усі операції прокручують через закордонні рахунки...

— Крім того, багато таких підприємств має офіційний дозвіл на відкриття валютних рахунків в іноземних банках. Те ж саме «Бласко». В нього офіційно десятки валютних рахунків в іноземних банках. При цьому рух коштів за цими валютними рахунками практично неконтрольований. Усе це робилося незрозуміло чому. В нас була така практика — видавання офіційних дозволів великим експортерам на відкриття рахунків в іноземних банках — у швейцарських, німецьких та інших. Якби хтось зміг звести все воєдино і показав, який наш баланс насправді, гадаю, ми побачили б: Україна в змозі мати і нормальний платіжний баланс, і нормальний розвиток.

Інтерв'ю провів
Василь ТУГЛУК.

КОДЕКС УКРАЇНИ ПРО НАДРА

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про введення в дію Кодексу України про надра

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Кодекс України про надра з дня його опублікування.

2. До приведення законодавства України у відповідність із Кодексом України про надра законодавчі та інші нормативні акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому Кодексу.

3. Кабінету Міністрів України:

разом з Комісією Верховної Ради України з питань екологічної політики підготувати і подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про приведення законодавчих актів у відповідність із Кодексом України про надра;

у шестимісячний строк привести рішення Уряду України у відповідність із Кодексом України про надра;

до кінця 1994 року забезпечити розробку і затвердження нормативних актів відповідно до компетенції Уряду України, визначеної зазначеним Кодексом;

до 1 вересня 1994 року забезпечити перегляд і скасування міністерствами і відомствами України їх нормативних актів, що суперечать цьому Кодексу.

4. Визнати таким, що втратив чинність, Кодекс Української РСР про надра від 25 червня 1976 року (Відомості Верховної Ради УРСР, 1976 р., додаток до № 27, ст.225).

Голова Верховної Ради України О.МОРОЗ

м.Київ, 27 липня 1994 року

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Глава 1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Поняття про надра

Надра — це частина земної кори, що розташована під поверхнею суші та дном водоймищ і простягається до глибин, доступних для геологічного вивчення та освоєння.

Стаття 2. Завдання Кодексу України про надра

Завданням Кодексу України про надра є регулювання гірничих відносин з метою забезпечення раціонального, комплексного використання надр для задоволення потреб у мінеральній сировині та інших потреб суспільного виробництва, охорони надр, гарантування при користуванні надрами безпеки людей, майна та навколишнього природного середовища, а також охорона прав і законних інтересів підприємств, установ, організацій та громадян.

Стаття 3. Законодавство про надра

Гірничі відносини в Україні регулюються Конституцією України, Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища», цим Кодексом та іншими актами законодавства України, що видаються відповідно до них.

Земельні, лісові та водні відносини регулюються відповідним законодавством України.

Стаття 4. Власність на надра

Надра є виключною власністю народу України і надаються тільки у користування. Угоди або дії, які в прямій або прихованій формі порушують право власності народу України на надра, є недійсними. Народ України здійснює право власності на надра через Верховну Раду України, Верховну Раду Республіки Крим і місцеві Ради народних депутатів.

Окремі повноваження щодо розпорядження надрами законодавством України можуть надаватися відповідним органам державної виконавчої влади.

Стаття 5. Державний фонд надр та державний фонд родовищ корисних копалин

Державний фонд надр включає як ділянки надр, що використовуються, так і ділянки надр, не залучені до використання, в тому числі континентального шельфу і виключної (морської) економічної зони.

Родовища корисних копалин — це нагромадження мінеральних речовин в надрах, на поверхні землі, в джерелах вод та газів, на дні водоймищ, які за кількістю, якістю та умовами залягання придатні для промислового використання.

Техногенні родовища корисних копалин — це місця, де накопичились відходи видобутку, збагачення та переробки мінеральної сировини, запаси яких оцінені і мають промислове значення. Такі родовища можуть виникнути також внаслідок втрат при зберіганні, транспортуванні та використанні продуктів переробки мінеральної сировини.

Усі родовища корисних копалин, у тому числі техногенні, з запасами, оціненими як промислові, становлять державний фонд родовищ корисних копалин, а всі попередньо оцінені родовища корисних копалин — резерв цього фонду.

Державний фонд родовищ корисних копалин є частиною державного фонду надр.

Державний фонд родовищ корисних копалин формується Державним комітетом України по геології і використанню надр.

Державний фонд надр формується Державним комітетом України по геології і використанню надр разом з Державним комітетом України по нагляду за охороною праці.

Стаття 6. Види корисних копалин

Корисні копалини за своїм значенням поділяються на корисні копалини загальнодержавного і місцевого значення. Віднесення корисних копалин до загальнодержавного та місцевого значення здійснюється Кабінетом Міністрів України за поданням Державного комітету України по геології і використанню надр.

Стаття 7. Компетенція Верховної Ради України у сфері регулювання гірничих відносин

До відання Верховної Ради України у сфері регулювання гірничих відносин належить:

1) законодавче регулювання гірничих відносин;

2) визначення основних напрямів державної політики у галузі геологічного вивчення, використання і охорони надр;

3) визначення повноважень органів державної виконавчої влади, місцевих Рад народних депутатів щодо використання та охорони надр;

4) вирішення інших питань у сфері регулювання гірничих відносин.

Стаття 8. Компетенція Кабінету Міністрів України у галузі геологічного вивчення, використання і охорони надр

До відання Кабінету Міністрів України у галузі геологічного вивчення, використання і охорони надр належить:

1) реалізація державної політики у сфері регулювання гірничих відносин;

2) здійснення державного контролю за геологічним вивченням, використанням та охороною надр, а також за утворенням та використанням техногенних родовищ і переробкою мінеральної сировини;

3) визначення порядку діяльності органів державної виконавчої влади в галузі використання і охорони надр, координація їх діяльності;

4) забезпечення розробки загальнодержавних та регіональних програм у галузі геологічного вивчення, використання і охорони надр;

5) визначення темпів використання, подальшого розширення та якісного поліпшення мінерально-сировинної бази;

6) визначення порядку використання надр та їх охорони, розробки і затвердження відповідних стандартів, норм і правил;

7) визначення нормативів плати за користування надрами та порядку її справляння;

8) створення єдиної системи Державного інформаційного геологічного фонду та визначення порядку розпорядження геологічною інформацією;

9) організація державної експертизи та оцінки запасів корисних копалин;

10) вирішення питань використання надр для складування і захоронення відходів виробництва та інших шкідливих речовин;

11) вирішення інших питань у галузі управління і контролю за використанням та охороною надр.

Стаття 9. Компетенція Верховної Ради Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських Рад народних депутатів у сфері регулювання гірничих відносин

До відання Верховної Ради Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських Рад народних депутатів на їх території у порядку, встановленому цим Кодексом та іншими законодавчими актами, належить:

1) надання надр у користування для розробки родовищ корисних копалин місцевого значення;

2) погодження клопотань про надання надр у користування з метою геологічного вивчення, розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, а також для цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин;

3) розподіл між відповідними місцевими бюджетами платежів за користування надрами, визначених цим Кодексом;

4) розробка, затвердження та реалізація місцевих програм розвитку мінерально-сировинної бази, раціонального використання і охорони надр;

5) оголошення геологічних об'єктів, що становлять наукову або культурну цінність, об'єктами природно-заповідного фонду місцевого значення;

6) припинення права користування ділянкою надр у випадках і в порядку, передбачених цим Кодексом;

7) здійснення контролю за використанням та охороною надр;

8) вирішення інших питань у сфері регулювання гірничих відносин у межах своєї компетенції.

Стаття 10. Компетенція сільських, селищних, міських і районних Рад народних депутатів у сфері регулювання гірничих відносин

До відання сільських, селищних, міських та районних Рад народних депутатів на їх території у порядку, встановленому цим Кодексом та іншими законодавчими актами, належить:

1) погодження клопотань про надання надр у користування з метою геологічного вивчення, розробки родовищ корисних копалин місцевого значення;

2) реалізація місцевих програм розвитку мінерально-сировинної бази, раціонального використання та охорони надр;

3) обмеження діяльності підприємств, установ, організацій і громадян у випадках і порядку, передбачених цим Кодексом;

4) здійснення контролю за використанням та охороною надр;

5) вирішення інших питань у сфері регулювання гірничих відносин у межах своєї компетенції.

Стаття 11. Органи, що здійснюють державне управління у галузі геологічного вивчення, використання і охорони надр

Державне управління у галузі геологічного вивчення, використання і охорони надр здійснюють Кабінет Міністрів України, Міністерство охорони навколишнього природного середовища України, Державний комітет України по геології і використанню надр, Державний комітет України по нагляду за охороною праці, Рада Міністрів Республіки Крим, інші державні органи, місцеві Ради народних депутатів і органи виконавчої влади на місцях відповідно до законодавства України.

Стаття 12. Участь громадян та їх об'єднань у здійсненні заходів щодо раціонального використання та охорони надр

Громадяни та їх об'єднання сприяють місцевим Радам народних депутатів і спеціально уповноваженим органам державної виконавчої влади у здійсненні заходів щодо раціонального використання та охорони надр.

Глава 2. НАДАННЯ НАДР У КОРИСТУВАННЯ

Стаття 13. Користувачі надр

Користувачами надр можуть бути підприємства, установи, організації, громадяни України, а також іноземні юридичні особи та громадяни.

Стаття 14. Види користування надрами

Надра надаються у користування для:

геологічного вивчення, в тому числі дослідно-промислової розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення;

видобування корисних копалин;

будівництва та експлуатації підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, у тому числі споруд для підземного зберігання нафти, газу та інших речовин і матеріалів, захоронення шкідливих речовин і відходів виробництва, скидання стічних вод;

створення геологічних територій та об'єктів, що мають важливе наукове, культурне, санітарно-оздоровче значення (наукові полігони, геологічні заповідники, заказники, пам'ятки природи, лікувальні, оздоровчі заклади та ін.);

задоволення інших потреб.

Стаття 15. Строки користування надрами

Надра надаються у постійне або тимчасове користування.

Постійним визнається користування надрами без заздалегідь встановленого строку.

Тимчасове користування надрами може бути короткостроковим (до п'яти років) і довгостроковим (до двадцяти років). У разі необхідності строки тимчасового користування надрами може бути продовжено.

Перебіг строку користування надрами починається з дня одержання спеціального дозволу (ліцензії) на користування надрами, якщо в ньому не передбачено інше.

Стаття 16. Ліцензування діяльності щодо користування надрами

Ліцензування діяльності щодо користування надрами — це єдиний порядок надання спеціальних дозволів (ліцензій) на користування ділянкою надр з відповідною метою.

Спеціальні дозволи (ліцензії) на користування надрами у межах конкретних ділянок надаються спеціалізованим підприємствам, установам і організаціям, а також громадянам, які мають відповідну кваліфікацію, матеріально-технічні та економічні можливості для користування надрами.

Надання спеціальних дозволів (ліцензій) на користування надрами здійснюється після попереднього погодження з відповідною Радою народних депутатів питання про надання земельної ділянки для зазначених потреб, крім випадків, коли у наданні земельної ділянки немає потреби.

У разі виконання окремих видів робіт, пов'язаних з користуванням надрами, особами, не зазначеними у спеціальному дозволі (ліцензії), відповідальність за виконання умов, передбачених спеціальними дозволами (ліцензіями), несе суб'єкт, що отримав спеціальний дозвіл (ліцензію).

Щодо окремих видів користування надрами чи окремих користувачів надр можуть встановлюватись певні обмеження, передбачені законодавством України.

Спеціальні дозволи (ліцензії) на користування надрами надаються Державним комітетом України по геології і використанню надр за погодженням з Міністерством охорони навколишнього природного середовища України, як правило, на конкурсних засадах в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 17. Гірничий відвод

Гірничим відводом є частина надр, надана користувачам для промислової розробки родовищ корисних копалин та цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин. Користування надрами за межами гірничого відводу забороняється.

Гірничі відводи для розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, будівництва і експлуатації підземних споруд та інших цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, надаються Державним комітетом України по нагляду за охороною праці, крім випадків, передбачених цим Кодексом.

Гірничі відводи для розробки родовищ корисних копалин місцевого значення надаються Верховною Радою Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими Радами народних депутатів і підлягають реєстрації в органах державного гірничого нагляду.

При наданні гірничих відводів вирішуються питання щодо правильності поділу родовищ корисних копалин на окремі гірничі відводи з метою запобігання залишенню поза гірничими відводами менш цінних ділянок родовищ, не придатних для самостійної розробки, дотримання вимог безпеки під час проведення гірничих і підривних робіт при розробці родовищ корисних копалин та при використанні надр для інших цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, відвернення небезпеки для людей, майна та навколишнього природного середовища.

Порядок надання гірничих відводів встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 18. Надання земельних ділянок для потреб, пов'язаних з користуванням надрами

Надання земельних ділянок для потреб, пов'язаних з користуванням надрами, провадиться в порядку, встановленому земельним законодавством України.

Земельні ділянки для користування надрами, крім випадків, передбачених статтею 23 цього Кодексу, надаються користувачам надр після одержання ними спеціальних дозволів (ліцензій) на користування надрами чи гірничих відводів.

Місцеві Ради народних депутатів при наданні земельної ділянки для розробки родовищ корисних копалин місцевого значення одночасно надають у користування і надра.

Стаття 19. Надання надр у користування

Надра надаються у користування підприємствам, установам, організаціям і громадянам лише за наявності у них спеціального дозволу (ліцензії) на користування ділянкою надр. Право на користування надрами засвідчується актом про надання гірничого відводу.

Користування надрами здійснюється без надання гірничого відводу чи спеціального дозволу (ліцензії) у випадках, передбачених цим Кодексом.

Стаття 20. Надання надр для геологічного вивчення

Для геологічного вивчення, в тому числі для дослідно-промислової розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, надра надаються у користування без надання гірничого відводу після одержання спеціального дозволу (ліцензії) на геологічне вивчення надр.

Дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення здійснюється з метою уточнення їх окремих гірничо-геологічних та інших параметрів, вибору раціональних методів видобування мінеральної сировини на підставі проекту цих робіт, погодженого з Державним комітетом України по нагляду за охороною праці. Видобуті під час дослідно-промислової розробки корисні копалини підлягають реалізації у загальному порядку.

Стаття 21. Надання надр у користування для видобування прісних підземних вод і розробки родовищ торфу

Надра у користування для видобування прісних підземних вод і розробки родовищ торфу надаються без надання гірничого відводу на підставі спеціальних дозволів (ліцензій), що видаються після попереднього погодження з органами Міністерства охорони навколишнього природного середовища України, Державного комітету України по нагляду за охороною праці та Міністерства охорони здоров'я України на місцях.

Стаття 22. Надання надр для захоронення відходів виробництва та інших шкідливих речовин, скидання стічних вод

Надання надр для захоронення відходів виробництва та інших шкідливих речовин, скидання стічних вод допускається у виняткових випадках при додержанні норм, правил та вимог, передбачених законодавством України.

Надра для вказаних цілей надаються відповідно до статті 19 цього Кодексу за результатами спеціальних досліджень та на підставі проектів, виконаних на замовлення заінтересованих підприємств, установ і організацій.

Стаття 23. Право землевласників і землекористувачів на видобування корисних копалин місцевого значення, торфу, прісних підземних вод та користування надрами для інших цілей

Землевласники і землекористувачі в межах наданих їм земельних ділянок мають право без спеціальних дозволів (ліцензій) та гірничого відводу видобувати для своїх господарських і побутових потреб корисні копалини місцевого значення і торф загальною глибиною розробки до двох метрів і прісні підземні води до 20 метрів та використовувати надра для господарських і побутових потреб.

Видобування корисних копалин місцевого значення і торфу з застосуванням спеціальних технічних засобів, які можуть призвести до небажаних змін навколишнього природного середовища, погоджується з місцевими Радами народних депутатів та органами Міністерства охорони навколишнього природного середовища України на місцях.

Глава 3. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ КОРИСТУВАЧІВ НАДР

Стаття 24. Права та обов'язки користувачів надр

Користувачі надр мають право:

1) здійснювати на наданій їм ділянці надр геологічне вивчення, комплексну розробку родовищ корисних копалин та інші роботи згідно з умовами спеціального дозволу (ліцензії);

2) розпоряджатися видобутими корисними копалинами, якщо інше не передбачено законодавством або умовами спеціального дозволу (ліцензії);

3) здійснювати на умовах спеціального дозволу (ліцензії) консервацію наданого в користування родовища корисних копалин або його частини;

4) на першочергове продовження строку тимчасового користування надрами.

Користувачі надр зобов'язані:

1) використовувати надра відповідно до цілей, для яких їх було надано;

2) забезпечувати повноту геологічного вивчення, раціональне, комплексне використання та охорону надр;

3) забезпечувати безпеку людей, майна та навколишнього природного середовища;

4) приводити земельні ділянки, порушені при користуванні надрами, в стан, придатний для подальшого їх використання у суспільному виробництві;

5) виконувати інші вимоги щодо користування надрами, встановлені законодавством України.

Стаття 25. Захист прав користувачів надр

Права користувачів надр охороняються законом і можуть бути обмежені лише у випадках, передбачених законодавством України.

Збитки, завдані порушенням прав користувачів надр, підлягають відшкодуванню в повному обсязі відповідно до законодавчих актів України.

Стаття 26. Припинення права користування надрами

Право користування надрами припиняється у разі:

1) якщо відпала потреба у користуванні надрами;

2) закінчення встановленого строку користування надрами;

3) припинення діяльності користувачів надр, яким їх було надано у користування;

4) користування надрами з застосуванням методів і способів, що негативно впливають на стан надр, призводять до забруднення навколишнього природного середовища або шкідливих наслідків для здоров'я населення;

5) використання надр не для тієї мети, для якої їх було надано, порушення інших вимог, передбачених дозволом (ліцензією) на користування ділянкою надр;

6) якщо користувач без поважних причин протягом двох років не приступив до користування надрами;

7) вилучення у встановленому законодавством порядку наданої у користування ділянки надр.

Право користування надрами припиняється органом, який надав надра у користування, а у випадках, передбачених пунктами 4, 5, 6 цієї статті, у разі незгоди користувачів, — у судовому порядку. При цьому питання про припинення права користування земельною ділянкою вирішується у встановленому земельним законодавством порядку.

Законодавством України можуть бути передбачені й інші випадки припинення права користування надрами.

Стаття 27. Позбавлення землевласників і землекористувачів права користування надрами

Землевласники і землекористувачі можуть бути позбавлені права видобування корисних копалин місцевого значення, торфу і прісних підземних вод та права користування надрами для господарських і побутових потреб у разі порушення ними порядку і умов користування надрами на наданих їм у власність або користування земельних ділянках місцевими Радами народних депутатів або іншими спеціально уповноваженими органами в порядку, передбаченому законодавством України.

Глава 4. ПЛАТА ЗА КОРИСТУВАННЯ НАДРАМИ

Стаття 28. Плата за користування надрами

Користування надрами є платним, крім випадків, передбачених статтею 29 цього Кодексу. Плата справляється за користування надрами в межах території України, її континентального шельфу і виключної (морської) економічної зони.

Плата за користування надрами справляється у вигляді:

1) платежів за користування надрами;

2) відрахувань за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок державного бюджету;

3) збору за видачу спеціальних дозволів (ліцензій);

4) акцизного збору.

Плата за користування надрами не звільняє користувачів від сплати інших обов'язкових платежів, передбачених законодавчими актами України.

Стаття 29. Звільнення від плати за користування надрами

Від плати за користування надрами звільняються:

1) землевласники і землекористувачі, які здійснюють у встановленому порядку видобуток корисних копалин місцевого значення для власних потреб або користуються надрами для господарських і побутових потреб на наданих їм у власність або користування земельних ділянках;

2) користувачі надр — за проведення регіональних геолого-геофізичних робіт, геологічних зйомок, інших геологічних робіт, в тому числі розвідувального буріння з відбором зразків, проб, спрямованих на загальне вивчення надр, пошуки і розвідку родовищ корисних копалин, та роботи по прогнозуванню землетрусів і дослідженню вулканічної діяльності, інженерно-геологічних, еколого-геологічних та палеонтологічних досліджень, контролю за режимом підземних вод, а також за виконання інших робіт, що проводяться без порушень цілісності надр, якщо вони виконуються за рахунок державного бюджету, бюджетів Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя;

3) користувачі надр — при організації геологічних об'єктів природно-заповідного фонду;

4) користувачі надр — за здійснення розвідки корисних копалин у межах гірничого відводу, наданого їм для видобутку корисних копалин.

Користувачам надр можуть надаватися й інші пільги щодо плати за користування надрами відповідно до законодавства України.

Стаття 30. Порядок стягнення платежів за користування надрами

Платежі за користування надрами можуть справлятися у вигляді разових внесків та (або) регулярних платежів, які визначаються на основі відповідних еколого-економічних розрахунків.

Розміри платежів за проведення пошукових і розвідувальних робіт визначаються залежно від економіко-географічних умов і розміру ділянки надр, виду корисних копалин, тривалості робіт, стану геологічного вивчення території та ступеня ризику.

Платежі за видобуток корисних копалин визначаються з урахуванням геологічних особливостей родовищ та умов їх експлуатації.

Розміри платежів за користування надрами континентального шельфу і в межах виключної (морської) економічної зони визначаються залежно від площі ділянки, що надається у користування, глибини моря та мети користування надрами.

Платежі за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, у тому числі для будівництва і експлуатації підземних споруд, визначаються залежно від розмірів ділянки надр, що надається у користування, корисних властивостей і ступеня екологічної безпеки при їх використанні.

Нормативи плати за користування надрами та порядок її справляння встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 31. Розподіл платежів за користування надрами

Платежі за користування надрами спрямовуються до державного бюджету, бюджетів Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя у такому співвідношенні:

1) за видобуток корисних копалин загальнодержавного значення: у державний бюджет — 40 відсотків, у бюджети Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя — 60 відсотків;

2) за видобуток корисних копалин місцевого значення та за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобутком корисних копалин: у бюджети Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя — 100 відсотків;

3) за пошук та розвідку родовищ корисних копалин: у державний бюджет — 80 відсотків, у бюджети Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя — 20 відсотків;

4) за користування надрами континентального шельфу і в межах виключної (морської) економічної зони: у державний бюджет — 100 відсотків.

Платежі за користування надрами, що надходять до бюджетів Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя, розподіляються між місцевими бюджетами різних рівнів відповідно Верховною Радою Республіки Крим, обласними, Київською і Севастопольською міськими Радами народних депутатів.

Стаття 32. Форми внесення плати за користування надрами

Плата за користування надрами може сплачуватись як у вигляді грошових платежів, так і у натуральному вигляді (частина видобутої мінеральної сировини або іншої виробленої користувачем надр продукції, виконання робіт чи надання інших послуг), крім матеріалів, продуктів та послуг, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 33. Відрахування за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок державного бюджету

Відрахування за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок державного бюджету, справляються з користувачів надр, які здійснюють видобуток корисних копалин на раніше розвіданих родовищах і повністю надходять до державного бюджету та спрямовуються на розвиток мінерально-сировинної бази.

Порядок встановлення нормативів відрахувань за виконані геологорозвідувальні роботи та їх справляння визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 34. Збір за видачу спеціальних дозволів (ліцензій)

Розмір збору за видачу спеціальних дозволів (ліцензій) на користування окремими ділянками надр визначається Кабінетом Міністрів України, виходячи з витрат на експертизу заявок, матеріалів та обгрунтувань на користування надрами, організаційних та інших витрат, пов'язаних з видачею спеціальних дозволів (ліцензій).

Стаття 35. Акцизний збір

По окремих видах мінеральної сировини, що видобувається з родовищ з відносно кращими гірничо-геологічними і економіко-географічними характеристиками, при одержанні користувачем надр наднормативного прибутку може встановлюватись акцизний збір відповідно до законодавчих актів України.

Стаття 36. Знижка за вичерпання надр

Знижка за вичерпання надр застосовується до платежів за користування надрами і може надаватись користувачу надр, який здійснює видобуток:

дефіцитних корисних копалин при низькій економічній ефективності розробки родовищ, об'єктивно обумовленої і не пов'язаної з порушенням умов раціонального використання розвіданих запасів;

корисних копалин із залишкових запасів зниженої якості, крім випадків погіршення якості запасів корисних копалин в результаті вибіркового відпрацювання родовища.

Розділ II. ГЕОЛОГІЧНЕ ВИВЧЕННЯ НАДР

Стаття 37. Проведення робіт по геологічному вивченню надр

Геологічне вивчення надр здійснюється з метою одержання даних про геологічну будову надр, процеси, які відбуваються в них, виявлення і оцінки корисних копалин, вивчення закономірностей їх формування і розміщення, з'ясування гірничо-технічних та інших умов розробки родовищ корисних копалин і використання надр для цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин.

Проведення робіт по геологічному вивченню надр організується та координується Державним комітетом України по геології і використанню надр на основі державних комплексних або цільових програм, міжгалузевих і галузевих планів, проектів, відповідних норм і правил.

Геологічне вивчення надр, передбачене державними програмами, здійснюється, як правило, за рахунок коштів, що відраховуються видобувними підприємствами до державного бюджету за раніше виконані геологорозвідувальні роботи. В окремих випадках геологічне вивчення надр може виконуватись за рахунок прямих видатків державного та місцевих бюджетів.

Місцеві Ради народних депутатів і органи виконавчої влади на місцях сприяють проведенню робіт по геологічному вивченню надр, що виконуються згідно з державними програмами, розробляють та реалізують відповідні територіальні програми.

Стаття 38. Вимоги щодо геологічного вивчення надр

При геологічному вивченні надр повинні забезпечуватися:

1) раціональне і ефективне проведення робіт, пов'язаних з геологічним вивченням надр;

2) екологічно безпечний для життя і здоров'я людей стан навколишнього природного середовища;

3) повнота вивчення геологічної будови надр, гірничо-технічних, гідрогеологічних та інших умов розробки розвіданих родовищ, будівництва та експлуатації підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин;

4) достовірність визначення кількості та якості запасів усіх корисних копалин і наявних у них компонентів, геолого-економічна оцінка родовищ корисних копалин;

5) ведення робіт методами і способами, які б виключали невиправдані втрати корисних копалин, зниження їх якості, надмірне руйнування грунтового

покриву та забруднення навколишнього природного середовища;

6) розміщення видобутих гірських порід і корисних копалин, яке б виключало їх шкідливий вплив на навколишнє природне середовище і здоров'я населення;

7) збереження розвідувальних гірничих виробок і свердловин, які можуть бути використані при розробці родовищ та в інших цілях, і ліквідацію у встановленому порядку виробок і свердловин, які не підлягають подальшому використанню;

8) збереження геологічної і виконавчо-технічної документації, зразків гірських порід і руд, дублікатів проб корисних копалин, які можуть бути використані при подальшому вивченні надр, розвідці та розробці родовищ корисних копалин, а також при користуванні надрами для цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин. Замовниками робіт можуть обумовлюватись й інші вимоги щодо геологічного вивчення надр, що не суперечать законодавству України.

Стаття 39. Державна реєстрація та облік робіт по геологічному вивченню надр, геологічна інформація

Роботи по геологічному вивченню надр підлягають обов'язковій державній реєстрації та обліку з метою узагальнення і максимального використання результатів вивчення надр, а також запобігання дублюванню зазначених робіт.

Державна реєстрація та облік робіт по геологічному вивченню надр провадяться Державним інформаційним геологічним фондом України.

Умови розпорядження геологічною інформацією, в тому числі і тією, що підлягає обов'язковій передачі до Державного інформаційного геологічного фонду України, визначаються Положенням про порядок розпорядження геологічною інформацією, що розробляється на основі цього Кодексу, законодавства про науково-технічну інформацію і затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 40. Передача розвіданих родовищ корисних копалин для промислового освоєння

Розвідані родовища корисних копалин, у тому числі техногенні, або їх ділянки, запаси корисних копалин яких оцінено, включаються до державного фонду родовищ корисних копалин і передаються для промислового освоєння в порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 41. Першовідкривачі родовищ корисних копалин

Особи, які відкрили невідоме раніше родовище, що має промислову цінність, або виявили додаткові запаси корисних копалин чи нову мінеральну сировину в раніше відомому родовищі, що істотно підвищують його промислову цінність, визнаються першовідкривачами.

Першовідкривачі мають право на винагороду. Положення про першовідкривачів родовищ корисних копалин затверджується Кабінетом Міністрів України.

Розділ III. ДЕРЖАВНИЙ ОБЛІК РОДОВИЩ, ЗАПАСІВ І ПРОЯВІВ КОРИСНИХ КОПАЛИН, А ТАКОЖ ДІЛЯНОК НАДР, НАДАНИХ У КОРИСТУВАННЯ, НЕ ПОВ'ЯЗАНЕ З ВИДОБУВАННЯМ КОРИСНИХ КОПАЛИН

Стаття 42. Державний облік родовищ, запасів і проявів корисних копалин

Родовища, в тому числі техногенні, запаси і прояви корисних копалин підлягають обліку у державному кадастрі родовищ і проявів корисних копалин та державному балансі запасів корисних копалин.

Державний облік родовищ, запасів і проявів корисних копалин здійснюється у порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 43. Державний кадастр родовищ і проявів корисних копалин

Державний кадастр родовищ і проявів корисних копалин містить відомості про кожне родовище, включене до Державного фонду родовищ корисних копалин, щодо кількості та якості запасів корисних копалин і наявних у них компонентів, гірничотехнічних, гідрогеологічних та інших умов розробки родовища та його геолого-економічну оцінку, а також відомості про кожний прояв корисних копалин.

Державний кадастр родовищ і проявів корисних копалин ведеться Державним комітетом України по геології і використанню надр.

Стаття 44. Державний баланс запасів корисних копалин

Державний баланс запасів корисних копалин містить відомості про кількість, якість та ступінь вивчення запасів корисних копалин щодо родовищ, які мають промислове значення, їх розміщення, рівень промислового освоєння, а також відомості про видобуток, втрати і забезпеченість суспільного виробництва розвіданими запасами корисних копалин.

Державний баланс запасів корисних копалин ведеться Державним комітетом України по геології і використанню надр.

Стаття 45. Державна експертиза та оцінка запасів корисних копалин

Для визначення промислової цінності родовищ і оцінки запасів корисних копалин по кожному родовищу встановлюються кондиції на мінеральну сировину, що становлять сукупність вимог до якості і кількості корисних копалин, гірничо-геологічних та інших умов розробки родовища. Кондиції на мінеральну сировину розробляються з урахуванням раціонального використання всіх корисних копалин, а також наявних у них цінних компонентів і підлягають експертизі Державною комісією України по запасах корисних копалин.

Порядок розробки кондицій на мінеральну сировину встановлюється Державною комісією України по запасах корисних копалин.

Запаси корисних копалин розвіданих родовищ, а також запаси корисних копалин, додатково розвіданих у процесі розробки родовищ, підлягають експертизі та оцінюються Державною комісією України по запасах корисних копалин у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 46. Списання запасів корисних копалин

Видобуті корисні копалини, запаси корисних копалин, які втратили промислове значення, а також втрачені у процесі видобування або не підтверджені під час наступних геологорозвідувальних робіт чи розробки родовища, підлягають списанню з обліку гірничодобувного підприємства в порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

Результати списання з обліку запасів корисних копалин обліковуються у Державному інформаційному геологічному фонді України.

Стаття 47. Державний облік ділянок надр, наданих у користування для цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин

Ділянки надр, надані для будівництва та експлуатації підземних споруд і для інших цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, підлягають державному обліку Державним комітетом України по нагляду за охороною праці.

Розділ IV. ПРОЕКТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВО І ВВЕДЕННЯ В ЕКСПЛУАТАЦІЮ ГІРНИЧОДОБУВНИХ ОБ'ЄКТІВ, А ТАКОЖ ПІДЗЕМНИХ СПОРУД, НЕ ПОВ'ЯЗАНИХ З ВИДОБУВАННЯМ КОРИСНИХ КОПАЛИН

Стаття 48. Особливості проектування гірничодобувних об'єктів, а також підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин

Проектування гірничодобувних об'єктів і підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, провадиться на основі геологічного та іншого вивчення надр з урахуванням комплексного розвитку регіону та вимог екологічної безпеки.

Проектування гірничодобувних об'єктів провадиться після попереднього погодження у встановленому законодавством порядку питань про надання земельної ділянки і гірничого відводу.

Проекти будівництва гірничодобувних об'єктів або підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, у тому числі для захоронення відходів виробництва, інших шкідливих речовин, скидання стічних вод, підлягають екологічній, науково-технічній та іншим видам експертизи та погодженню в порядку, встановленому законодавством України.

Стаття 49. Погодження місць розташування гірничодобувних об'єктів і підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин

Місця розташування гірничодобувних об'єктів і підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, у тому числі для підземного зберігання нафти, газу та інших речовин і матеріалів, захоронення відходів виробництва, інших шкідливих речовин і скидання стічних вод, до початку проектних робіт погоджуються з органами державного гірничого нагляду, охорони навколишнього природного середовища, державного санітарного нагляду, з територіальними геологічними підприємствами, відповідними Радами народних депутатів та іншими заінтересованими органами.

Стаття 50. Основні вимоги до проектування, будівництва і введення в експлуатацію гірничодобувних об'єктів, об'єктів по переробці мінеральної сировини, а також підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин

У проектах будівництва гірничодобувних об'єктів повинні передбачатися:

1) розташування наземних і підземних споруд, що забезпечує найбільш раціональне та ефективне використання запасів корисних копалин;

2) способи проведення розкривних робіт, системи розробки родовищ корисних копалин і технічні схеми переробки (підготовки) мінеральної сировини, що забезпечують найбільш повне, комплексне та економічне доцільне вилучення з надр запасів корисних копалин, а також використання наявних у них компонентів;

3) раціональне використання розкривних порід при розробці родовищ корисних копалин;

4) складування, збереження та визначення порядку обліку корисних копалин, які тимчасово не використовуються, а також відходів виробництва, що містять корисні компоненти;

5) геологічне вивчення надр, що розкриваються в процесі будівництва та експлуатації гірничодобувних об'єктів, та складання геологічної і маркшейдерської документації;

6) рекультивація порушених земель, максимальне збереження грунтового покриву;

7) заходи, що гарантують безпеку людей, майна і навколишнього природного середовища.

У проектах будівництва об'єктів по переробці мінеральної сировини повинні передбачатися:

1) застосування технологічних схем, які забезпечують раціональне і комплексне вилучення з видобутої мінеральної сировини наявних у ній компонентів, що мають промислове значення;

2) раціональне використання, утилізацію, знешкодження або безпечне захоронення відходів переробки (шламу, пилу, стічних вод тощо);

3) складування, збереження та визначення порядку обліку відходів виробництва, що містять корисні компоненти і тимчасово не використовуються;

4) заходи, що гарантують безпеку людей, майна і навколишнього природного середовища.

При проектуванні, будівництві і введенні в експлуатацію підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, повинні забезпечуватися раціональне використання видобутих гірських порід, а також виконання вимог, зазначених у пунктах 5, 6, 7 частини першої цієї статті та інших вимог і правил відповідно до законодавства України.

Забороняється введення в експлуатацію нових і реконструйованих гірничодобувних об'єктів, об'єктів по переробці мінеральної сировини, а також підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, якщо при їх проектуванні не додержано вимог, передбачених цією статтею.

Розділ V. КОРИСТУВАННЯ НАДРАМИ ДЛЯ РОЗРОБКИ РОДОВИЩ КОРИСНИХ КОПАЛИН І ДЛЯ ЦІЛЕЙ, НЕ ПОВ'ЯЗАНИХ З ВИДОБУВАННЯМ КОРИСНИХ КОПАЛИН

Стаття 51. Порядок розробки родовищ корисних копалин та переробки мінеральної сировини

Розробка родовищ твердих, рідких і газоподібних корисних копалин та переробка мінеральної сировини провадяться згідно з затвердженими проектами та планами робіт, правилами технічної експлуатації та охорони надр.

Правила технічної експлуатації, проекти і плани розробки родовищ корисних копалин та переробки мінеральної сировини погоджуються користувачами надр з Міністерством охорони навколишнього природного середовища України та Державним комітетом України по нагляду за охороною праці в частині додержання вимог законодавства про надра.

Стаття 52. Квоти на видобуток корисних копалин

З метою запобігання негативним демографічним, соціальним та екологічним наслідкам інтенсивного видобутку корисних копалин установлюються квоти на видобуток окремих видів корисних копалин.

Порядок установлення квот на видобуток корисних копалин затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 53. Основні вимоги при розробці родовищ корисних копалин та переробці мінеральної сировини

При розробці родовищ корисних копалин повинні забезпечуватися:

1) застосування раціональних, екологічно безпечних технологій видобування корисних копалин і вилучення наявних у них компонентів, що мають промислове значення, недопущення наднормативних втрат і погіршення якості корисних копалин, а також вибіркового відпрацювання багатих ділянок родовищ, що призводить до втрат запасів корисних копалин;

2) здійснення дорозвідки родовищ корисних копалин та інших геологічних робіт, проведення маркшейдерських робіт, ведення технічної документації;

3) облік стану і руху запасів, втрат і погіршення якості корисних копалин, а також подання до статистичних та інших державних органів встановленої законодавством звітності;

4) недопущення псування розроблюваних і сусідніх з ними родовищ корисних копалин в результаті проведення гірничих робіт, а також збереження запасів корисних копалин родовищ, що консервуються;

5) складування, збереження та облік корисних копалин, а також відходів виробництва, що містять корисні компоненти і тимчасово не використовуються;

6) раціональне використання розкривних порід і відходів виробництва;

7) безпечне для людей, майна і навколишнього природного середовища ведення робіт.

При переробці мінеральної сировини повинні забезпечуватися:

1) додержання технологічних схем переробки мінеральної сировини, що забезпечують раціональне і комплексне вилучення корисних компонентів;

2) облік і контроль за розподілом корисних компонентів на різних стадіях переробки та ступеня їх вилучення з мінеральної сировини;

3) вивчення технологічних властивостей і складу мінеральної сировини, проведення дослідно-технологічних випробувань з метою удосконалення технології переробки мінеральної сировини;

4) раціональне використання відходів переробки (шламу, пилу, стічних вод тощо);

5) складування, облік і збереження відходів виробництва, що містять корисні компоненти і тимчасово не використовуються.

При розробці родовищ корисних копалин та переробці мінеральної сировини має забезпечуватися також додержання інших вимог, передбачених законодавством про охорону навколишнього природного середовища.

Стаття 54. Ліквідація і консервація гірничодобувних об'єктів

Після вироблення запасів корисних копалин, а також у разі коли за техніко-економічними розрахунками та іншими обгрунтуваннями подальша розробка родовищ чи його частин є недоцільною або неможливою гірничодобувні об'єкти або ділянки цих об'єктів підлягають ліквідації або консервації.

У разі повної або часткової ліквідації чи консервації гірничодобувного об'єкта гірничі виробки і свердловини повинні бути приведені у стан, який гарантує безпеку людей, майна і навколишнього природного середовища, а в разі консервації гарантує також і збереження родовищ, гірничих виробок та свердловин на весь період консервації. У разі ліквідації гірничодобувних об'єктів повинно бути вирішено також питання про можливе використання гірничих виробок і свердловин для інших цілей суспільного виробництва.

У разі ліквідації і консервації гірничодобувних об'єктів чи їх ділянок технічна, геологічна та маркшейдерська документація заповнюється на момент завершення гірничих робіт і передається у встановленому порядку на зберігання.

На гірничодобувних об'єктах, суміжних з об'єктами, що ліквідуються чи консервуються, повинні бути проведені заходи, що гарантують безпеку гірничих робіт.

Ліквідація і консервація гірничодобувних об'єктів або їх ділянок здійснюються за погод-

женням з органами державного гірничого нагляду та іншими заінтересованими органами у порядку, встановленому Державним комітетом України по нагляду за охороною праці.

Стаття 55. Порядок користування надрами для цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин

Користування надрами для будівництва та експлуатації підземних споруд і для інших цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, здійснюється за відповідними проектами.

У проектах повинні передбачатися заходи, що забезпечують знешкодження стічних вод, шкідливих речовин і відходів виробництва або локалізацію їх у визначених межах, а також запобігають їх проникненню в гірничі виробки, на земну поверхню і у водні об'єкти.

У разі порушення вимог цієї статті скидання в надра стічних вод, захоронення шкідливих речовин і відходів виробництва повинно бути обмежено, тимчасово заборонено (зупинено) або припинено органами державного гірничого нагляду чи іншими спеціально уповноваженими на те державними органами в порядку, передбаченому законодавством України.

Розділ VI. ОХОРОНА НАДР

Стаття 56. Основні вимоги в галузі охорони надр

Основними вимогами в галузі охорони надр є:

забезпечення повного і комплексного геологічного вивчення надр;

додержання встановленого законодавством порядку надання надр у користування і недопущення самовільного користування надрами;

раціональне вилучення і використання запасів корисних копалин і наявних у них компонентів;

недопущення шкідливого впливу робіт, пов'язаних з користуванням надрами, на збереження запасів корисних копалин, гірничих виробок і свердловин, що експлуатуються чи законсервовані, а також підземних споруд;

охорона родовищ корисних копалин від затоплення, обводнення, пожеж та інших факторів, що впливають на якість корисних копалин і промислову цінність родовищ або ускладнюють їх розробку;

запобігання необгрунтованій та самовільній забудові площ залягання корисних копалин і додержання встановленого законодавством порядку використання цих площ для інших цілей;

запобігання забрудненню надр при підземному зберіганні нафти, газу та інших речовин і матеріалів, захороненні шкідливих речовин і відходів виробництва, скиданні стічних вод;

додержання інших вимог, передбачених законодавством про охорону навколишнього природного середовища.

Стаття 57. Обмеження, тимчасова заборона (зупинення) або припинення користування надрами

У разі порушення статті 56 та інших вимог цього Кодексу користування надрами може бути обмежено, тимчасово заборонено (зупинено) або припинено органами Міністерства охорони навколишнього природного середовища України, державного гірничого нагляду, державного геологічного контролю або іншими спеціально уповноваженими на те державними органами в порядку, встановленому законодавством України.

Стаття 58. Забудова площ залягання корисних копалин

Забороняється проектування і будівництво населених пунктів, промислових комплексів та інших об'єктів без попереднього геологічного вивчення ділянок надр, що підлягають забудові.

Забудова площ залягання корисних копалин загальнодержавного значення, а також будівництво на ділянках їх залягання споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, допускаються у виняткових випадках лише за погодженням з відповідними територіальними геологічними підприємствами та органами державного гірничого нагляду. При цьому повинні здійснюватися заходи, які б забезпечували можливість видобування з надр корисних копалин.

Порядок забудови площ залягання корисних копалин загальнодержавного значення встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Забудова площ залягання корисних копалин місцевого значення, а також розміщення на ділянках їх залягання підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, допускаються за погодженням з відповідними місцевими Радами народних депутатів.

Стаття 59. Охорона ділянок надр, що становлять особливу наукову або культурну цінність

Рідкісні геологічні відслонення, мінералогічні утворення, палеонтологічні об'єкти та інші ділянки надр, які становлять особливу наукову або культурну цінність, можуть бути оголошені у встановленому законодавством порядку об'єктами природно-заповідного фонду України.

У разі виявлення при користуванні надрами рідкісних геологічних відшарувань і мінералогічних утворень, метеоритів, палеонтологічних, археологічних та інших об'єктів, що становлять інтерес для науки і культури, користувачі надр зобов'язані зупинити роботи на відповідній ділянці і повідомити про це заінтересовані державні органи.

Розділ VII. ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ І НАГЛЯД ЗА ВЕДЕННЯМ РОБІТ ПО ГЕОЛОГІЧНОМУ ВИВЧЕННЮ НАДР, ЇХ ВИКОРИСТАННЯМ ТА ОХОРОНОЮ

Стаття 60. Завдання державного контролю і нагляду за веденням робіт по геологічному вивченню надр, їх використанням та охороною

Державний контроль і нагляд за веденням робіт по геологічному вивченню надр, їх використанням та охороною спрямовані на забезпечення додержання всіма державними органами, підприємствами, установами, організаціями та громадянами встановленого порядку користування надрами, виконання інших обов'язків щодо охорони надр, установлених законодавством України.

Стаття 61. Органи, які здійснюють державний контроль і нагляд за веденням робіт по геологічному вивченню надр, їх використанням та охороною

Державний контроль за геологічним вивченням надр (державний геологічний контроль) здійснюється Державним комітетом України по геології і використанню надр та його органами на місцях.

Державний нагляд за веденням робіт по геологічному вивченню надр, їх використанням та охороною, а також використанням і переробкою мінеральної сировини (державний гірничий нагляд) здійснюється Державним комітетом України по нагляду за охороною праці та його органами на місцях.

Державний контроль за використанням і охороною надр у межах своєї компетенції здійснюють місцеві Ради народних депутатів, органи виконавчої влади на місцях, Міністерство охорони навколишнього природного середовища України та його органи на місцях.

Стаття 62. Повноваження органів державного геологічного контролю щодо здійснення контролю за геологічним вивченням надр

Органи державного геологічного контролю перевіряють:

1) виконання державних програм геологорозвідувальних робіт;

2) виконання рішень з питань методичного забезпечення робіт по геологічному вивченню надр;

3) обгрунтованість застосування методик і технологій, якість, комплексність, ефективність робіт по геологічному вивченню надр;

4) повноту вихідних даних про кількість та якість запасів основних і спільно залягаючих корисних копалин;

5) своєчасність і правильність державної реєстрації робіт по геологічному вивченню надр, наявність спеціальних дозволів (ліцензій) на використання надр та виконання передбачених ними умов;

6) виконання рішень Державної комісії України по запасах корисних копалин;

7) дотримання під час дослідної експлуатації родовищ корисних копалин технологій, які б забезпечували необхідне їх вивчення;

7) збереження розвідувальних гірничих виробок і свердловин для розробки родовищ корисних копалин, а також геологічної документації, зразків порід, дублікатів проб, що можуть бути використані при подальшому вивченні надр.

Органи державного геологічного контролю в межах своєї компетенції забезпечують вирішення інших питань щодо геологічного вивчення надр.

Органи державного геологічного контролю мають право:

1) припиняти всі види робіт по геологічному вивченню надр, що проводяться з порушенням стандартів та правил і можуть спричинити псування родовищ, суттєве зниження ефективності робіт або призвести до значних збитків;

2) зупиняти діяльність підприємств і організацій, що займаються геологічним вивченням надр без спеціальних дозволів (ліцензій) або з порушенням умов, передбачених цими дозволами;

3) давати обов'язкові для виконання вказівки (приписки) про усунення недоліків і порушень під час геологічного вивчення надр.

Органам державного геологічного контролю відповідно до законодавства України може бути надано й інші права щодо запобігання і припинення порушень правил і норм геологічного вивчення надр.

Порядок здійснення державного геологічного контролю визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 63. Повноваження органів державного гірничого нагляду щодо здійснення нагляду за веденням робіт по геологічному вивченню надр, їх використанням та охороною

Органи державного гірничого нагляду перевіряють:

1) повноту вивчення родовищ корисних копалин, гірничо-технічних, інженерно-геологічних, гідрогеологічних та інших умов їх розробки, будівництва та експлуатації підземних споруд, захоронення шкідливих речовин і відходів виробництва;

2) своєчасність та правильність введення в експлуатацію розвіданих родовищ корисних копалин;

3) виконання вимог щодо охорони надр при веденні робіт по їх вивченню, встановленні кондицій на мінеральну сировину та експлуатації родовищ корисних копалин;

4) правильність розробки родовищ корисних копалин;

5) повноту видобування оцінених запасів корисних копалин і наявних у них компонентів;

6) додержання встановленого порядку обліку запасів корисних копалин, обгрунтованість і своєчасність їх списання;

7) додержання правил проведення геологічних і маркшейдерських робіт під час розробки родовищ корисних копалин;

8) додержання правил та технологій переробки мінеральної сировини з метою забезпечення повнішого вилучення корисних компонентів та поліпшення якості кінцевої продукції;

9) правильність і своєчасність проведення заходів, що гарантують безпеку людей, майна і навколишнього природного середовища, гірничих виробок і свердловин від шкідливого впливу робіт, пов'язаних з користуванням надрами;

10) вирішення інших питань щодо нагляду за використанням та охороною надр в межах своєї компетенції.

Органи державного гірничого нагляду мають право:

1) давати обов'язкові для виконання вказівки (приписи) про усунення порушень норм і правил по веденню робіт під час геологічного вивчення надр, їх використання та охорони;

2) в порядку, встановленому законодавством України, припиняти роботи, пов'язані з користуванням надрами, у разі порушень відповідних норм і правил;

3) вимагати від користувачів надр обгрунтування щодо списання запасів корисних копалин;

4) давати рекомендації щодо впровадження нових прогресивних технологій переробки мінеральної сировини.

Органам державного гірничого нагляду законодавством України може бути надано й інші права з метою запобігання порушенням законодавства про надра та їх припинення.

Порядок здійснення державного гірничого нагляду визначається Кабінетом Міністрів України.

Розділ VIII. СПОРИ З ПИТАНЬ КОРИСТУВАННЯ НАДРАМИ. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО НАДРА

Глава 5. ВИРІШЕННЯ СПОРІВ З ПИТАНЬ КОРИСТУВАННЯ НАДРАМИ

Стаття 64. Порядок розгляду спорів з питань користування надрами

Спори з питань користування надрами розглядаються органами державного геологічного контролю, державного гірничого нагляду, охорони навколишнього природного середовища, місцевими Радами народних депутатів, судом, арбітражним судом або третейським судом у порядку, встановленому законодавством України.

Місцеві Ради народних депутатів вирішують спори з питань користування надрами, пов'язані з розробкою родовищ корисних копалин місцевого значення, торфу, прісних підземних вод.

Позивачі — Державний комітет України по геології і використанню надр, Державний комітет України по нагляду за охороною праці, Міністерство охорони навколишнього природного середовища України та їх органи на місцях — звільняються від сплати державного мита у справах про стягнення коштів та відшкодування збитків, завданих державі внаслідок порушень законодавства про надра.

Спори з питань користування надрами, які виникають з іншими державами, а також між іноземними юридичними особами і громадянами та власником надр розглядаються відповідно до законодавства України.

Глава 6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО НАДРА

Стаття 65. Відповідальність за порушення законодавства про надра

Порушення законодавства про надра тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільно-правову і кримінальну відповідальність згідно з законодавством України.

Відповідальність за порушення законодавства про надра несуть особи, винні у:

самовільному користуванні надрами;

порушенні норм, правил і вимог щодо проведення робіт по геологічному вивченню надр;

вибірковому виробленні багатих ділянок родовищ, що призводить до наднормативних втрат корисних копалин;

наднормативних втратах і погіршенні якості корисних копалин при їх видобуванні;

пошкодженні родовищ корисних копалин, які виключають повністю або суттєво обмежують можливість їх подальшої експлуатації;

порушенні встановленого порядку забудови площ залягання корисних копалин;

невиконанні правил охорони надр та вимог щодо безпеки людей, майна і навколишнього природного середовища від шкідливого впливу робіт, пов'язаних з користуванням надрами;

знищенні або пошкодженні геологічних об'єктів, що становлять особливу наукову і культурну цінність, спостережних режимних свердловин, а також маркшейдерських і геодезичних знаків;

незаконному знищенні маркшейдерської або геологічної документації, а також дублікатів проб корисних копалин, необхідних при подальшому геологічному вивченні надр і розробці родовищ;

невиконанні вимог щодо приведення гірничих виробок і свердловин, які ліквідовано або законсервовано, в стан, який гарантує безпеку людей, а також вимог щодо збереження родовищ, гірничих виробок і свердловин на час консервації.

Законодавчими актами України може бути встановлено відповідальність й за інші порушення законодавства про надра.

Стаття 66. Припинення самовільного користування надрами та забудови площ залягання корисних копалин

Самовільне користування надрами та забудова площ залягання корисних копалин з порушенням установленого порядку припиняються без відшкодування понесених витрат.

Стаття 67. Відшкодування збитків, завданих внаслідок порушень законодавства про надра

Підприємства, установи, організації та громадяни зобов'язані відшкодувати збитки, завдані внаслідок порушень законодавства про надра, в розмірах і порядку, встановлених законодавством України.

Розділ IX. МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

Стаття 68. Надання надр у користування іноземним юридичним особам і громадянам

Іноземним юридичним особам і громадянам надра у користування та право на переробку мінеральної сировини надаються на конкурсній основі на підставі угод (контрактів), що укладаються відповідно до вимог цього Кодексу та інших законодавчих актів України.

Порядок укладання контрактів на користування надрами та переробку мінеральної сировини за участю іноземних юридичних осіб та громадян визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 69. Міжнародні договори

Якщо міжнародним договором України встановлено інші правила, ніж ті, що містяться в законодавстві України про надра, то застосовуються правила міжнародного договору.

Президент України Л. КУЧМА.

м.Київ, 27 липня 1994 року.

У партіях і рухах

Комуністи критикують Ю.Мєшкова

У Сімферополі відбувся санкціонований мітинг, організований Комуністичною партією Криму — складовою частиною Компартії України. На мітингу було небагато людей, зате прийшли колишні члени бюро Кримського обкому КП України — колишній голова облвиконкому Трохим Чемодуров, колишній секретар обкому партії Михайло Тішин та інші. Під час мітингу в почесній варті біля пам'ятника Леніну стояли піонери сімферопольської середньої школи № 7.

Відкриваючи мітинг, перший секретар КПК Леонід Грач закликав до суду над тими, «хто залишив нашу країну на поталу Горбачовим, Єльциним, Кравчукам і Шушкевичам» і сказав, що «необхідно прийти до відновлення КПРС». Учасники мітингу закликали комуністів півострова «боротися за відставку антинародного «московського» уряду Республіки Крим, очолюваного Євгеном Сабуровим».

Несподівано на мітингу з'явився президент Республіки Крим Юрій Мєшков. Його поява і виступ на мітингу були різко негативно сприйняті комуністами. Мєшков сказав, що підвищення цін на хліб — «це вимушений захід, бо Україна не може надати необхідні кошти для відродження кримської економіки». Що ж до відставки уряду Сабурова, то Мєшков зазначив: «Триває боротьба за владу — це нормально». Потім Ю.Мєшков сказав, що «зима в Криму буде надзвичайно важка, не буде нормальних умов для життя».

Олександр ПІЛАТ.

Республіка Крим.

М. Горинь закликав волинян до злагоди

В обласному музично-драматичному театрі імені Т.Г.Шевченка відбулася зустріч громадськості Луцька та навколишніх сіл з головою Української республіканської партії Михайлом Горинем. У двогодинній розмові пан Михайло розповів присутнім про головні напрями роботи УРП у цей період будівництва державності України, відповів на численні питання. Зокрема закликав волинян до єдності і злагоди, заявив, що УРП буде підтримувати Леоніда Кравчука на виборах до Верховної Ради, висловив думку, що потрібно готуватися до великої маніфестації. Михайло Горинь виступив з різкою критикою Президента України Леоніда Кучми щодо його заяви про надання в Україні російській мові статусу офіційної.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Ради вимагатимуть узаконення

На 5—6 вересня цього року Асоціація демократичного розвитку і самоврядування України запланувала проведення конференції голів та представників місцевих Рад народних депутатів. Як повідомив «Рух-прес», обговорюватиметься питання політико-економічної ситуації в Україні, а головну увагу буде зосереджено на обговоренні проекту закону про місцеві органи влади, який нова Верховна Рада так і не спромоглася прийняти на першій сесії. На думку «Рух-пресу», нині новообрана місцева влада, щоб не залишитися напівлегітимною, спробує натиснути на нардепів України.

УПС сподівається на розум

«Свідомий антиконституційний крок Севастопольської Ради народних депутатів про надання Севастополю статусу російського міста, без сумніву, спрямований на припинення переговорного процесу України — Росії, на подальше загострення ситуації на Кримському півострові як складової частини України і свідчить про політичну короткозорість певної частини місцевих народних обранців», — зазначається в заяві ради Української партії справедливості (УПС).

Рада партії вважає, що в умовах нестабільності соціально-економічної і політичної ситуації в державі такий крок повинен не тільки привернути увагу законодавчої влади, а й стати першочерговим питанням для розгляду на сесії Верховної Ради України. Сама логіка життя вимагає від Президента України як гаранта збереження територіальної цілісності держави більшої цілеспрямованості в своїх зусиллях щодо дотримання Конституції України.

УПС висловлює надію, що жителі Севастополя, розуміючи можливі наслідки такого рішення, підтримають загальне прагнення до миру і злагоди між народами.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про заходи щодо запобігання експорту товарів походженням з України за цінами, що можуть розглядатися як демпінгові, та врегулювання торговельних спорів

З метою реалізації принципів Генеральної Угоди з тарифів і торгівлі (ГАТТ), запобігання застосуванню з боку іноземних держав та їх економічних угруповань антидемпінгових заходів до товарів походженням з України та для забезпечення сприятливих умов для експорту, оперативного здійснення заходів щодо захисту торговельно-економічних інтересів України і забезпечення її міжнародних зобов'язань та відповідно до пункту 7-4 статті 114-5 Конституції України **постановляю:**

1. Утворити Міжвідомчу комісію з питань антидемпінгових розслідувань щодо експорту товарів походженням з України (далі — Комісія).

2. Установити, що головою Комісії є за посадою міністр зовнішніх економічних зв'язків України.

3. До складу Комісії входять за посадою заступники керівників Міністерства зовнішніх економічних зв'язків України, Міністерства економіки України, Міністерства промисловості України, Міністерства сільського господарства і продовольства України, Міністерства машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії України, Міністерства закордонних справ України, Міністерства юстиції України, Міністерства фінансів України, Міністерства внутрішніх справ України, Державного митного комітету України, Служби безпеки України, Державного експортно-імпортного банку України.

4. Установити, що основними завданнями Комісії є:

встановлення та вивчення (розслідування) фактів застосування або загрози застосування до товарів походженням з України антидемпінгових заходів органами інших держав, економічних угруповань або митних союзів;

координація діяльності міністерств, відомств, а також організацій України щодо опрацювання документів та надання інформації, необхідних для проведення розслідувань та прийняття відповідних рішень, у випадках, коли процедура проведення антидемпінгових розслідувань, що визначається міжнародно-правовими документами та національним законодавством відповідної держави, вимагає подання та розгляду таких документів та інформації;

підготовка пропозицій щодо шляхів врегулювання торговельних спорів та захисту інтересів суб'єктів підприємницької діяльності України при антидемпінгових розслідуваннях та застосуванні до них в іноземних державах заходів, пов'язаних з антидемпінговими розслідуваннями;

узагальнення світового досвіду у сфері застосування антидемпінгових заходів та практики застосування законодавства інших держав, нормативних актів економічних угруповань і митних союзів.

5. Уповноважити Комісію застосовувати санкції, передбачені статтею 37 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність», до суб'єктів підприємницької діяльності України у разі порушення проти них відповідної процедури антидемпінгового розслідування (чи загрози такого порушення) щодо товарів походженням з України.

6. Установити, що при здійсненні суб'єктами підприємницької діяльності України експортних та імпортних операцій безпосередньо або через зовнішньоторговельного посередника контрактні (зовнішньоторговельні) ціни мають відповідати цінам, що склалися чи складатимуться на відповідний товар на ринку експорту чи імпорту на момент здійснення експортної, імпортної операції. Відповідальність за обгрунтування цін за зовнішньоекономічними контрактами покладається на суб'єктів підприємницької діяльності.

7. Установити, що суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності України подають акти експертизи на відповідність експортованого товару стандартам, що є чинними в Україні, Міністерству зовнішніх економічних зв'язків України — при подачі заявки на оформлення ліцензії, митним органам України — при здійсненні митного оформлення вантажів.

8. Суб'єктам підприємницької діяльності України, у разі експорту товарів, які не відповідають стандартам, чинним в Україні, або вимогам, на базі яких розраховуються індикативні ціни, подавати Міністерству зовнішніх економічних зв'язків України — при направленні заявки на оформлення ліцензії, митним органам — при оформленні митних декларацій обгрунтування контрактних цін. Такі контрактні ціни мають визначатися на базі даних про ціни на конкурентні товари на відповідному ринку збуту та сертифікату якості товару, що експортується, а в разі необхідності — акта експертизи на відповідність товару, який експортується, стандартам, які є чинними в Україні, що видаються в установленому порядку.

9. Міністерству зовнішніх економічних зв'язків України за участю Міністерства закордонних справ України, Міністерства економіки України, Державного митного комітету України:

проводити переговори з відповідними органами держав, економічних угруповань або митних союзів, що застосовують торговельні обмеження, у тому числі антидемпінгові, або в яких існує загроза одностороннього застосування таких обмежень до імпорту товарів походженням з України;

готувати згідно з чинним законодавством України проекти та за погодженням з Кабінетом Міністрів України укладати відповідні міжнародні договори міжвідомчого характеру щодо обмеження експорту товарів походженням з України, передбачаючи у таких договорах положення про загальновизнані заходи щодо зняття торговельних обмежень, в тому числі антидемпінгових.

Установити, що експорт товару походженням з України, який підпадає під дію міжнародних договорів міжвідомчого характеру про обмеження його експорту, здійснюється за наявності у суб'єктів підприємницької діяльності України сертифіката про походження товару.

10. Міністерству зовнішніх економічних зв'язків України:

подати у десятиденний строк проект Положення про Міжвідомчу комісію з питань антидемпінгових розслідувань щодо експорту товарів походженням з України та пропозиції щодо персонального складу Комісії;

подати у місячний строк проект Положення про індикативні ціни на основні види товарів, експорт яких є стійким та високоліквідним;

публікувати не пізніше 5 числа кожного місяця перелік індикативних цін на основні види товарів, експорт яких є стійким та високоліквідним;

подавати не пізніше 5 числа кожного місяця Державному митному комітету України перелік суб'єктів підприємницької діяльності України, щодо яких застосовуються санкції відповідно до статті 5 цього Указу.

11. Комісії підготувати та внести на розгляд Верховної Ради України проекти відповідних законодавчих актів з питань приведення законодавства України у відповідність з Генеральною Угодою з тарифів і торгівлі з питань торговельних обмежень, у тому числі антидемпінгових.

12. Покласти на Міністерство зовнішніх економічних зв'язків України функції робочого органу по забезпеченню діяльності Комісії.

13. Кабінету Міністрів України привести рішення Уряду у відповідність з цим Указом.

14. Цей Указ набирає чинності з дня його підписання.

Президент України Л.КУЧМА.

м.Київ, 25 серпня 1994 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Питання посилення боротьби з корупцією та іншими злочинами в сфері економіки

Виходячи з необхідності оперативного, повного, всебічного та об'єктивного розслідування особливо складних справ про злочини, пов'язані з фактами корупції в органах державної влади, організованої злочинної діяльності у сфері економіки та з метою забезпечення при цьому оперативного проведення невідкладних слідчих дій, викриття усіх причетних до вчинення злочинів осіб, залучення до проведення слідчих дій висококваліфікованих спеціалістів та експертів, усунення впливу сторонніх осіб на хід слідства, гарантування конституційних прав і свобод громадян у разі застосування до них запобіжних заходів, у тому числі запобіжного затримання, та відповідно до пункту 1 статті 114-5 Конституції України **постановляю:**

1. Підтримати ініціативу Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України та Служби безпеки України щодо створення ними в установленому законодавством порядку спільних слідчо-оперативних груп з розслідування особливо складних злочинів проти особи, у сфері економіки, зокрема в кредитно-фінансовій та банківській системах, у сфері зовнішньоекономічної діяльності, торгівлі, на транспорті, а також вчинених посадовими особами у складі організованих груп злочинців.

2. Кабінету Міністрів України невідкладно здійснювати за заявками Генерального прокурора України матеріально-технічне та фінансове забезпечення з резервного фонду уряду діяльності спільних слідчо-оперативних груп.

3. Координаційному комітету по боротьбі з корупцією і організованою злочинністю постійно здійснювати координацію діяльності органів, які беруть участь у боротьбі з корупцією та іншими злочинами в сфері економіки, та надавати їм всебічну підтримку і сприяння.

4. Міністерству внутрішніх справ України та Службі безпеки України забезпечувати зазначені групи слідчими та оперативними працівниками, а також усім необхідним для їх роботи, в тому числі приміщеннями, транспортом, засобами зв'язку, охороною тощо.

5. Цей Указ набирає чинності з дня його підписання.

Президент України Л. КУЧМА.

м.Київ, 27 серпня 1994 року.

Ярмарок наших надій

А ви ніколи не були на Сорочинському ярмарку? Якщо ні, то можете тільки пожалкувати, бо хоч раз у житті заїхати в останні дні серпня на знаменитий Жабокрицький майдан треба неодмінно. Адже без цього колоритного дійства просто неможливо заглянути у нашу історію, по-справжньому зрозуміти глибину народного духу, побачити красу рідної землі. Погляньте на оці усміхнені щирі обличчя— і ви зрозумієте, що ніякі економічні та побутові негаразди не зможуть зламати віру людей у щасливе майбутнє України.

Щоразу відкриваю для себе у Великих Сорочинцях щось нове. І, побувавши там уже разів з 15, знову і знову простую ярмарковими стежками-дорогами, аби зустрітись із неперевершеними гоголівськими героями — родиною Солопія Черевика, пасічником Рудим Паньком, ковалем Вакулою і його коханою Оксаною; своїми сучасниками — гончарами, різьбярами, вишивальницями, килимарницями, художниками, поетами і простим ярмарковим людом. Ярмарок шумить і гуде — великий, гомінкий, велелюдний, по вінця сповнений гумору, танців і співів. Він обростає і новими традиціями: із звичайного торгу перетворюється на грандіозну виставку-продаж товарів народного споживання, що їх виготовляють як на Полтавщині, так і по всій державі. Навіть не віриться, що все це багатство не заморське, а вітчизняне. Значить, уміємо! І від того трохи легше дивитися у завтрашній день.

А на ярмарку, звичайно ж, як на ярмарку. Є на що подивитись,є що випити і чим закусити. І, головне, гостинця придбати на будь-який смак. Чи то опішнянського глечика, чи херсонського кавуна. Кому що до вподоби. А мені до вподоби сам ярмарок. Я прощаюся з ним, аби через рік знову приїхати погожого серпневого дня сюди, у Великі Сорочинці, на ярмарок.

І, як повелося із дня заснування нашої газети, її виїзна редакція також заярмаркувала. Приз газети «Голос України» — чудову розмальовану фарфорову вазу — одержав ансамбль народних музик Чорнухінської дитячої музичної школи. І, як завжди, — щире спасибі нашим друзям-спонсорам голові ярмаркому Павлові Кандибі, директорові полтавської фірми «Спорттек» Василеві Кибальнику, голові правління колективного сільськогосподарського підприємства Великобагачанського району Іванові Шпирні, а також директорові Полтавського фарфорового заводу Миколі Клочку.

Григорій ГРИНЬ.

Сергій КОВАЛЬЧУК (фото).

Полтавська область.

Продиктовано в номер

«Чорне золото» не в ціні?

Більшість вугільних підприємств Донецької області значно знизили обсяги видобутку «чорного золота», через що з підприємств та об'єднань звільняються сотні шахтарів, віддаючи перевагу комерційним структурам. У безвиході опинилися цілі виробничі об'єднання: днями в обсуді відбудеться чергове слухання справи про банкрутство ВО «Донецьквугілля», а судову справу про визнання банкрутом ще одного флагмана — велетня вугільної промисловості ВО «Орджонікідзевугілля» можна назвати новинкою. Як з'ясувала місцева податкова інспекція, гірники Єнакієвого заборгували бюджету близько 30 млрд карбованців.

Хочеш їхати — змінюй структуру

Уперше в Україні в Харкові почав діяти комп'ютерний центр управління поїздами. Висококваліфіковані спеціалісти центру займаються обробленням усієї поточної інформації про рух рухомого складу. Цим самим створено умови для зміни структури керування Південною залізницею — однією з найбільших в СНД. Намічено скасувати посади начальників служб на місцях: усе керівництво буде здійснюватись прямим управлінням Південною залізницею за допомогою комп'ютерного центру.

Валюта корисна у необмеженій кількості

Уряд Криму прийняв постанову про створення у курортних зонах республіки на період курортного сезону з 1 травня по 1 листопада мультивалютного режиму з реалізації товарів (робіт, послуг) за іноземну валюту. До відповідного переліку занесені Алушта, Євпаторія, Судак, Керч, Ялта, інші міста. Суб'єктам підприємницької діяльності усіх форм власності, що надають послуги населенню (зокрема підприємствам роздрібної торгівлі, громадського харчування і побутового обслуговування) у вказаних зонах, дозволено приймати від фізичних осіб валюту готівкою без обмеження сум. Ще раніше уряд Криму прийняв постанову «Про реалізацію товарів (робіт, послуг) з оплатою в іноземній валюті на території Республіки Крим», згідно з якою здійснення валютних операцій без ліцензії тягне накладання штрафних санкцій. Контроль за виконанням постанови покладено на Державну податкову інспекцію РК, Мінфін та республіканський банк Криму.

Будували, будували... й припинили

Непогана традиція існувала раніше. Напередодні нового навчального року будівельники області рапортували про введення в експлуатацію нових шкіл. Нині таких рапортів немає, не буде й вересневих новосіль. За браком коштів на Буковині призупинено будівництво 73 об'єктів освіти, в тому числі й шкіл.

Порушено кримінальну справу

У публікації «Голосу України» 6 серпня 1994 року «Як грабують державу» йшлося про те, як з вини керівників регіонального відділення Фонду державного майна (ФДМ) України по Волинській області держава зазнала збитків на 17 мільярдів карбованців. Як повідомив прокурор Волинської області Михайло Косюта, обласна прокуратура за ознаками службових злочинів порушила кримінальну справу. Провадиться слідство.

Перша молодіжна

Комітет у справах молоді виконкому Полтавської міської Ради народних депутатів і міський молодіжний фонд за підтримки міськвиконкому та спонсора — полтавської філії «Приватбанку» проводить першу міську молодіжну лотерею. Тираж її відбудеться 23 вересня — у день визволення Полтави від німецько-фашистських загарбників. Серед виграшів — автомобіль «Таврія», холодильники, пральні машини, телевізори, дитячі коляски, музичні інструменти, товари спортивного і туристичного призначення. Позаяк на придбання цінних речей використано 60 відсотків коштів від реалізації білетів. Лотерея, можна сказати, безпрограшна. А прибуток використають для підтримки молоді.

Найкоротший шлях в історію

обрала для себе військова колегія Верховного Суду України

Проблема

Наприкінці минулого тижня конференц-зал Музею історії Києва (Кловський палац) заповнили вчені, культурологи, журналісти. Ні, вони зібралися не з нагоди 250-річчя Кловського палацу, що відзначається в цьому році. Причина куди прозаїчніша: є небезпека, що палац передадуть військовій колегії Верховного Суду України. Вже є проект відповідного урядового рішення.

Бажання військових юристів зрозуміле — на Липках працювати зручно, крім того, такій установі, як військова колегія, потрібні спецприміщення (простіше кажучи — підвали), а вони тут є. Музеєві ж пропонується переселитися на Лівий берег, на перший поверх одного з НДІ, на правах оренди (!), і площа там буде удвічі менша, ніж тут.

Що ж, у нашій історії вже було таке, що військові юристи сиділи під дахом архітектурної пам'ятки. Маю на увазі Інститут шляхетних дівчат, звідки у 30-х роках дорога вела на Биківню. Не порівнюючи тих юристів з нинішніми, все ж мусимо дивитися правді у вічі: все це зневага і щодо культури, і щодо закону.

Між іншим, представники Верховного Суду на прес-конференцію були запрошені. Але, як можна здогадатися, не прийшли.

Захисники музею розділилися на оптимістів і песимістів. Перші (серед них віце-президент НАН України П. Толочко) вважають, що якісь безіменні клерки своїм проектом того злощасного розпорядження просто «підставляють» керівників держави, і що нормальний цивілізований уряд такого не допустить.

Песимісти ж вважають, що наміри перших осіб держави можуть бути щонайкращими, а от апарат робитиме своє діло. Справді, ще так недавно з уст Президента пролунали прекрасні слова про те, що пора віддавати борги культурі — і от, на тобі, виникає ця ганебна справа з викиданням музею на вулицю. Невже в нашій державі будь-яку обіцянку Президента ще треба, як-то кажуть, «ділити на шістнадцять»? Інакше — звідки взявся той проект?

Віталій ЖЕЖЕРА.

Плече — журналістам

Віднедавна журналісти стали належати до категорії людей, що гостро потребують соціального захисту. Зважаючи на це, акціонерне товариство «Український будинок Селенга» уклало зі Спілкою журналістів України договір про спільну благодійницьку діяльність.

Договір передбачає обопільне сприяння розвиткові українських засобів масової інформації та підтримку журналістів — інвалідів і учасників війни, інвалідів праці, журналістів та їхніх сімей, що постраждали внаслідок Чорнобильської аварії, родин журналістів, які загинули під час виконання службових обов'язків.

Реальним результатом співпраці вже стала поїздка на відпочинок до Яремчі тридцятьох дітей, оплачена «Українським будинком Селенга» і організована Спілкою журналістів.

«Ротарі-клуб» допомагає інвалідам

Члени «Ротарі-клубу» з канадського міста Ванкувер Федір Сьогодні та Василь Рихва відвідали Рівненський територіальний центр медико-соціального обслуговування інвалідів. Гості привезли подарунки для хворих, що потерпають від порушень опорно-рухового апарату.

Рівненчани, на знак подяки ознайомили гостей з історичними місцями рідного краю: Дубним, Острогом, Почаєвом, а також з меморіальним комплексом «Козацькі могили».

Інтелект.

Насмітив — плати!

Цікаве спостереження зробили працівники управління житлово-комунального господарства Євпаторії: у місті налічується більш як 1000 підприємств, але тільки 200 з них замовляють і оплачують вивезення сміття. Під час перевірки з'ясувалося, що багато підприємств підкидають сміття до місць його зберігання поблизу інших підприємств. Враховуючи ситуацію, що склалася, виконком Євпаторійської міської Ради народних депутатів прийняв постанову, якою зобов'язав усі підприємства міста оплачувати вивезення сміття і передбачив ряд жорстких санкцій до порушників.

ПОДІЯ-ІПРИНДА.

Квочка-валізка

Першу партію компактних інкубаторів, здатних в домашніх умовах виводити молодь курей, качок, гусей та іншого птаства, направлено у торгівлю одеське НВО «Ветприлад». Ця «квочка», що нагадує невелику валізу, здатна одночасно «висиджувати» сто яєць. Вона обладнана не тільки нагрівачем, а й зволожувачем та пристроєм для перевертання яєць, що збільшує вихід молодняка: інкубатор за продуктивністю замінює одразу кілька справжніх квочок. Вартість пристрою — близько двох мільйонів карбованців — не лякає фермерів і просто господарів: новинку швидко розкуповують.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Інвестиції

На перекур — з «Філіпом Моррісом»

Відома американська компанія «Філіп Морріс» увійде до числа акціонерів Харківської тютюнової фабрики. Згоду на це дали збори акціонерів українського підприємства. Партнерство з американцями дасть колективу фабрики змогу отримати солідну валютну підтримку. Згідно з планами обсяг інвестицій становитиме 4 млн доларів США. Експерти вважають, що в Україні завершується поділ тютюнового ринку між американськими й німецькими компаніями. На Харківську тютюнову фабрику претендували й німецькі фірми, але гору взяла компанія «Філіп Морріс».

ПОДІЯ-ІПРИНДА.

Спорт

Російський спортивний чиновник оголосив «Київ-Баскет» учасником чемпіонату МПБЛ, але сам клуб згоди ще не дав

«Київ-Баскет» — срібний призер чемпіонату України з баскетболу виїхав до Москви, де візьме участь у міжнародному турнірі. Суперниками українських баскетболістів будуть команди «Калев» (Таллінн), «Броцені-ФВХ» (Рига) і московський «Спартак».

Навколо цього турніру, досить корисного і потрібного для «Баскету» в плані підготовки до наступного сезону, ще до його початку виникла неясна ситуація — принаймні для київської команди. Вона пов'язана із заявою Генерального комісара Міжнародної професійної баскетбольної ліги (МПБЛ), штаб-квартира якої розташована у Москві, Сергія Журавльова про те, що матчі турніру є також стартовими матчами чемпіонату МПБЛ. Чи означає це, що «Київ-Баскет» гратиме у лізі? Щоб ні у кого не залишалось сумнівів у цьому, С.Журавльов в інтерв'ю кореспондентові ІТАР-ТАРС підкреслив, що у третьому чемпіонаті МПБЛ беруть участь вісім команд і назвав серед них київську.

Однак роз'яснення, яке дали кореспондентові Укрінформу в баскетбольному клубі «Київ-Баскет», звучало дещо інакше. Його керівники повідомили, що з приводу участі команди у чемпіонаті МПБЛ переговори велись, але ствердної відповіді клуб ще не давав — адже головною для команди є, звичайно, участь у чемпіонаті України. Відповідь Москві буде дано тільки після того, як буде докладно вивчено календарі ігор обох турнірів з тим, щоб участь у чемпіонаті МПБЛ ні в якому разі не позначилась на виступі у чемпіонаті своєї країни.

Отже, питання залишається відкритим, і те, що сталося, можна було б назвати непорозумінням, якби Сергій Журавльов утримався від некоректного випаду, який, схоже, вже вважається у спортивних колах Росії хорошим тоном. Оголошуючи «Київ-Баскет» учасником чемпіонату МПБЛ, Генеральний комісар тут же пояснив, чим це викликано. «Адже всі розумієть, — не забув додати він, — що без спілкування з сильними суперниками клас гри не підніmeш», очевидно, даючи зрозуміти, що київський «Будівельник», одеська «Віпа-Мода», донецький «Шахтар» та інші суперники «Київ-Баскету» в чемпіонаті України не йдуть ні в яке порівняння з класом гри, скажімо, волгоградського «Акваріуса» або ЦСК ВВС із Самари...

Людмила ВЛАСЮК (спеціально для «Голосу України»).

На аренах країни і світу

На жаль, без медалей повертається додому збірна України з вільної боротьби, яка брала участь у чемпіонаті світу в Стамбулі. Не завжди арбітри були об'єктивними, коли боролися наші спортсмени. А от у командному заліку українські борці посіли почесне п'яте місце.

***

Видатна тенісистка Моніка Селеш, яка протягом тривалого часу була першою ракеткою світу, але з квітня минулого року не виходила на корт, бо була поранена фанатиком-боліљником, прихильником німкені Штеффі Граф, заявила, що збирається повернутися і брати участь у турнірах. Однак дати повернення названо не було.

Агент Селеш — Стефані Толлессон — сказав журналістам:

— Моніка вирішила, що знову виступатиме на великих турнірах, але поки що не має точного календаря...

Утім, нагадаємо, що М.Селеш уже збиралася повертатися 1993 року й виступити в показовому турнірі «Артур Еш» напередодні відкритого чемпіонату США. Але, на жаль, чудова спортсменка так і не наважилася взяти в руки ракетку. Пізніше не здійснилося ще кілька спроб повернення Моніки у великий теніс. Можливо, вже цього разу її поталанить...

***

У столиці Малайзії Куала-Лумпурі проходив дев'ятий всесвітній чемпіонат Федерації тхаеквондо ІТФ (Інтернешнл тхаеквондо федерейшн). Там Україну представляли шестеро дівчат і семеро хлопців з Києва, Луганська, Харкова і Криму. Бронзову медаль виграла 18-річна студентка університету фізичної культури і спорту Наталя Коваленко. Киянка поділила третє місце в парних поєдинках із землячкою — Вікторією Гончарук. Ще одна «бронза» — у харків'янки Ірини Кузнецової (комплексні вправи).

Ілліч на прізвисько «Шакал»

Таємне стає явним

Як уже повідомлялося, в Судані заарештовано і передано Франції одного з міжнародних терористів — Ілліча Раміреса Санчеса, відомого в усьому світі за прізвиськами «Шакал» і «Карлос». За ті кілька днів, що минули, цей факт «обріс» новими подробицями.

Ілліч недарма заробив собі «авторитет» найбільшого терориста двадцятого століття (він поділяв його з відомим А. Нідалем, на совісті якого — сотні жертв). Як пише газета «Нью-Йорк таймс», існувала тенденція приписувати «Шакалу»-«Карлосу» кожний терористичний акт, який мав місце протягом останніх 30 років.

Звичайно, це — перебільшення. Але протягом кількох десятиліть, поки його розшукували, Ілліч встигтаки «наламати дров». У 1982 році група, очолювана ним, поставила перед французьким урядом вимогу звільнити двох терористів, у тому числі М. Копп, майбутню дружину «Шакала»-«Карлоса», заарештованих за зберігання вибухівки і підготовку терористичного акту. Уряд до цієї вимоги не прислухався. Результат не забарився: в день початку суду над М. Копп і її «колегою», 22 квітня 1982 року, вибухнув замінований автомобіль на паризькій вулиці Марбеф. Асфальт залила кров більш як шістдесяти постраждалих. (До речі, чи справив цей вибух враження на суд? Судіть самі — М. Копп дістала три роки тюрми замість максимальних 20). Далі — 1983 рік, коли один чоловік загинув, 23 були поранені внаслідок вибуху у французькому культурному центрі. «Шакал» листом узяв на себе здійснення теракту.

Хто стояв за його спиною? Ілліча (це ім'я батьки йому дали на честь вождя світової революції), міністр внутрішніх справ Франції характеризує як людину,не позбавлену переконань, у діях якої була своя логіка — він фанатичний противник «імперіалізму й сіонізму», а отже, Заходу та Ізраїлю. Тому покровителів терористові довго шукати не доводилося...

Сенсаційне повідомлення газети «Фігаро»: «Тінь «Карлоса» нависає над убивством Президента Єгипту Анвара Садата». Терорист перебував у Східному Берліні весною 1979 року, у період, коли йшло обговорення положень ізраїльсько-єгипетської мирної угоди. За свідченням «Фігаро», комуністичні «хрещені батьки» поклали на Ілліча і його терористичну групу такі завдання: «провокувати збройні дії, включаючи замахи на окремих осіб, спрямовані проти імперіалістичної політики США, сіоністів і кліки Садата». Тому, резюмує згадувана газета, якщо«Карлос» і не брав безпосередньої участі у замаху на Президента АРЄ, цілком можна припустити, що він був у курсі підготовки такої акції.

Спецслужби Заходу докопалися й до відповідних дос'є з архіву міністерства державної безпеки колишньої НДР — так званого «Штазі». Виявляється, Ілліч-«Шакал» був для ендерівських «лицарів плаща й кинджала» добре відомою особою. Він не раз зупинявся у Східному Берліні, а його давній адвокат фігурує в архівах «Штазі» на прізвисько «Герцог».

Утім, чи тільки про НДР йдеться? Ілліч протягом тривалого часу жив у східноєвропейських країнах. В Угорщині він навіть очолював тренувальний табір (зрозуміло, яким «предметам» там навчали), а пізніше мав зухвальство звернутися до тодішнього керівництва цієї країни з листом, у якому дякував за гостинність. Непогано жилося терористові й у Чехословаччині.

Узагальнює ситуацію французька газета «Ожурдюї». У період з 1979 по 1985 роки, пише вона, «Карлос» користувався повною безкарністю, ба, навіть підтримкою з боку держав східного блоку.

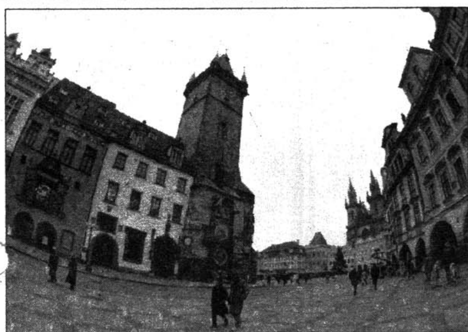
Його діяльність була чудовим засобом дестабілізації становища у Західній Європі, яку здійснював комуністичний режим, залишаючись «завдяки Карлосу», осторонь. Існувала мовчазна домовленість: Іллічу надавали можливість практично вільно пересуватися країнами Східної Європи, а він, у свою чергу, не здійснював терористичних актів у країнах, які його приймали.

Проте часи змінювалися. Впала Берлінська стіна, поволі набирали темпів і обширів мирні процеси на Близькому Сході. «Шакал»-«Карлос» одного за одним втрачав покровителів, і невдовзі його арешт став справою найближчої перспективи.

Що, зрештою, і сталося. «Мавр зробив свою справу» — і за ґрати.

«Холодна війна» теж мала своїх «героїв». Він був одним з них.

Володимир САВЦОВ.

Прага. Староместська площа.

Фото Івана КОВПАКА.

Італійці в Україні

Презентація

Завжди було: тільки з'явилося в магазині італійське взуття — відразу виникувалася черга. Італійську якість рекламувати не було потреби. Нині на кожному кроці реклама італійських товарів, щоправда, вони не по кишені багатьом. А все-таки цікаво, що нам сьогодні пропонує Італія?

Я знайшла людину, яка все про це знає — експерта відділу з розвитку торговельного обміну при посольстві Італії в Україні Федора Черняка.

— Може, й не все,— засміявся Федір Володимирович, — але досить багато. — В Італії з 1926 року існує інститут зовнішньої торгівлі, який має 117 підрозділів і всередині країни, й за кордоном. До речі, в Києві ця організація представлена відділом з розвитку торговельного обміну. Його директор — Марчелло Меліс.

Італійські підприємці з величезним інтересом вивчають український ринок. А ми їм допомагаємо: шукаємо партнерів, підказуємо адреси, забезпечуємо законодавчими актами України, довідковими матеріалами. Організовуємо симпозіуми, виставки, прес-конференції.

Наш відділ сприяє не лише італійським, а й українським підприємцям. Причому останнім усі послуги надаємо безплатно. За два роки роботи запросили десять делегацій з України на різні виставки до Італії.

А сьомого вересня в торговельному відділенні посольства Італії в Україні відбудеться презентація італійської асоціації фірм—виробників машин і обладнання для пакування і поліграфічної промисловості.

Цікаво, що 70 відсотків цієї продукції експортують у 150 країн світу.

Що ж, приємно, що італійці так пориваються в Україну. Можливо, їхніх товарів буде не лише багато, але вони стануть ще й доступними.

Ольга ГУТВАРЕВА.

У країнах СНД:

Азербайджан

Куди піде нафта

На зустрічі міністра енергетики Туреччини й представників турецьких компаній «Боташ», «Туркиспетролеум» з керівництвом Азербайджану обговорювалося питання про маршрут майбутнього нафтопроводу, яким після початку спільної розробки родовищ «Авері» та «Чираг» піде експортована нафта. Як оголосила турецька сторона, вона зацікавлена в тому, щоб він пролягав її територією.

Тому Туреччина стурбована заявою керівників нафтової компанії Азербайджану, що, певне, перше «чорне золото» буде транспортуватися трубопроводом Баку—Грозний—Новоросійськ, звідки на танкерах попрямує далі. Однак є інформація про те, що західні компанії не робитимуть серйозні капвкладення в Азербайджан, поки остаточна доля нафтопроводу не вирішиться.

За домовленістю із зацікавленими країнами, питання про маршрут майбутнього нафтопроводу розв'яжуть лише після підписання контракту між державною компанією Азербайджану й консорціумом західних нафтових компаній.

Ровшан АЛІЄВ.

Киргизстан

У «Білому домі» — все, як у людей

Не небезпека замаху на можновладців у Киргизстані стала причиною чергового посилення охорони тутешнього «Білого дому». Як з'ясувалося, службі охорони Президента та Прем'єр-міністра дошкулили торговці ширвжитком. Одному з них вдалося проникнути зі своїм товаром навіть на сьомий поверх — до вищих керівників республіки. Мета — запропонувати місцевим службовцям купити газову зброю.

Через кілька днів коридори «Білого дому» Киргизстану сколихнула ще одна подія: нестандартно завершилася суперечка з робочих проблем, що виникла між керуючим справами адміністрації Президента та керівником апарату уряду. Закінчилося тим, що другий ударив по обличчю першого.

Після цього випадку співробітники адміністрації Президента звернулися до керівників республіки з вимогою відправити у відставку керівника апарату уряду.

Євген ДЕНИСЕНКО.

Продиктовано в номер

Я. Арафат: ми готові до діалогу

Надзвичайний і Повноважний Посол України в Ізраїлі Юрій Щербак зустрівся з Головою Організації Визволення Палестини, головою Ради палестинської автономії Ясером Арафатом. Зустріч відбулася на території палестинської автономії — у місті Газа.

Посол передав народу Палестини побажання успіхів у розвитку самоврядування, налагодженні економічного життя, створенні адміністративних установ в умовах справедливого миру. Ю.Щербак детально ознайомив палестинського лідера з нинішньою ситуацією в Україні, привернув увагу до кроків Президента Л.Кучми що до подолання економічної кризи.

Я.Арафат розповів про хід мирного процесу на Близькому Сході, зокрема зупинився на невирішених проблемах палестинсько-ізраїльських відносин, труднощах становлення палестинської автономії.

Були обговорені питання участі України в наданні допомоги палестинцям в галузі освіти, охорони здоров'я, охорони навколишнього середовища.

Я.Арафат висловив теплу подяку Україні за підтримку палестинської справи і просив Ю.Щербака передати керівництву нашої держави готовність Ради палестинської автономії до конструктивного діалогу і налагодження дружніх відносин з Україною.

Дружитимемо арміями

До Угорської Республіки з офіційним візитом відбула українська військова делегація на чолі із начальником Генерального штабу Збройних Сил України — першим заступником міністра оборони України генерал-полковником Анатолієм Лопатою. Планом візиту передбачені його зустрічі із керівниками Міністерства оборони Угорської Республіки, головою парламентської оборонної комісії. В ході зустрічей планується обговорити питання подальшого співробітництва військових відомств двох країн.

Українська військова делегація побуває у підрозділах Збройних Сил Угорської Республіки.

Школи відчинені для всіх

У Литві в новому навчальному році працюватиме ряд середніх навчальних закладів більш високого рівня освіти. Серед них — 5 гімназій , ліцей і 39 шкіл із гімназичними класами.

Директор департаменту в справах національностей Литви Артурас Швельніс повідомив кореспондентові Укрінформу, що в країні також діятимуть німецька, українська, білоруська й російська гімназії, й татарська школа. Буде розширено можливість навчатися у вищих навчальних закладах для тих, хто бажає слухати лекції російською і польською мовами. Заслуговують на увагу зусилля представників різних народів відкрити польський і слов'янський університети, сказав директор. Але розпочинати потрібно з меншого: відкриття коледжів. Саме коледжі, вважає він, зможуть покласти початок заснуванню університетів, у яких вищу освіту рідною мовою отримували б поляки, білоруси, українці і росіяни. Поки що вони можуть навчатися на спеціальних факультетах і кафедрах Вільнюського університету, медичного коледжу, педагогічних інститутів і вищих шкіл.

Кордон на замку?

Підрозділи Західної групи прикордонників Росії запобігли за місяць в'їздові на територію країни з України 53 іноземних громадян,вилучили понад 150 кг наркотичних речовин, 10 одиниць зброї, контрабандних товарів майже на мільярд рублів. Це — результат операції «Заслон-94», яка закінчилася сьогодні на кордоні між Україною та Росією.

Герберт ГЕЛЛЕР, економіст

ВУЗИ ГОТУЮТЬ... БЕЗРОБІТНИХ

За статистикою, 60 відсотків офіційно зареєстрованих безробітних — люди з вищою освітою: інженери, вчителі, лікарі, товарознавці... Проте офіційна статистика безробіття в Україні (98533 особи на початок квітня, або 0,35%) нікого не лякає, не насторожує. Тому нібито і немає проблеми. А практично внаслідок загального спаду виробництва та загального безгрішшя держава не лише звела до мінімуму фінансування діяльності вищої школи, а й відмовилася від централізованого працевлаштування випускників вузів, технікумів. Це означає, що держзамовлення на молодих спеціалістів більше немає. Про масштаби проблеми свідчить те, що ще 1990 року в Україні функціонувало 738 технікумів та 147 вузів, на денних відділеннях яких навчався майже 1 мільйон 100 тисяч студентів. За останні роки кількість навчальних закладів не зменшилася, до державних додалися комерційні інститути, ліцеї та коледжі. Що ж у такому разі надихає абітурієнтів долати напружений конкурс, батьків — витрощувати останнє з гаманців, щоб утримувати своїх «чад», державу — витрачати чималі кошти на утримання навчальних закладів? Спадає на думку, що лише одне — бажання хоча б частину молоді відсунути від реального життя, в тому числі від безробіття, — на час навчання в вузі чи технікумі.

Наївно вважати, що попит на спеціалістів з вищою та середньотехнічною освітою й далі буде таким, що усі випускники знаходитимуть роботу за фахом. Річ навіть не в тім, що цей період триватиме рівно стільки, скільки триватиме процес стабілізації економіки України. По-перше, такої кількості спеціалістів, як готують сьогодні, Україні ніколи не буде потрібно, принаймні у найближчому майбутньому, бо частина випускників отримувала призначення у всі республіки колишнього СРСР. По-друге, структура спеціальностей така сама, як і п'ять років тому. А в народному господарстві України, інших країн СНД відбуваються глибокі зміни. Наприклад, істотно зменшилася народжуваність. А вчителів готують стільки, як колись. Міністерство освіти «доводить» вузам «держзамовлення», а підприємствам, господарствам, установам випускники не потрібні. Не випадково саме володарі дипломів про вищу та середню технічну освіту стають безробітними насамперед: кожен четвертий безробітний — випускник вузу, технікуму чи ПТУ.

Чому продовжуємо навчати студентів?

Загальновідомо, що в основу масової професійної підготовки у радянській вищій школі (за винятком, можливо, елітарних вузів — МДУ, ЛДУ, МАІ, Фізтеху, ВДІК...) було покладено коментування офіційних документів епохи — рішень ЦК КПРС, законів, стандартів, інструкцій... У технічних вузах, як правило, готували не спеціалістів завтрашнього дня, а працівників, здатних експлуатувати той рівень техніки, який склався. Моральною основою підготовки спеціалістів було виховання виконавця. Переважна більшість випускників вузів поповнювала лави чиновників як на рівні системи управління державою, так і на рівні підприємств. До речі, штати адміністративно-управлінського та інженерно-технічного персоналу роздуті й досі. Свого часу пишалися тим, що в нас ще 1990 року на 10000 населення припадало 174 студенти (у Великобританії — 112, Японії — 142, Італії — 135, ФРН — 143...). В 1990 році на 100 робітників промисловості в СРСР припадало 22 інженери та службовці, на 4,5 робітника — один чиновник. Такого марнотратного співвідношення немає в жодній країні світу. Проте у Великобританії, Японії, ФРН, Італії немає і такого лиха, як у нас.

Звідси — й підхід до справи: постановка навчання на конвеєр, формальне формування контингенту студентів, вимоги до викладання, загальна атмосфера в навчальних закладах. Правила приймання до вузів, що діють досі, визначені ще 1936 року. Не випадково, як показують дослідження, лише не більш як 30 відсотків студентів мають схильність до оволодіння тим фахом, який їм пропонує вуз.

Такий підхід до підготовки кадрів, очевидно, й обумовив систему рекрутування професорсько-викладацького складу вузів, який поповнювався, в основному, за рахунок дітей викладачів, керівників різного рангу, комсомольських, партійних, а тепер — активістів різних партій, що «подають надії». Неважко собі уявити, чого можуть вчити своїх студентів такі «науковці», які часом не мають таланту, іноді — елементарних здібностей. Я вже не кажу про те, що в них немає життєвого і виробничого досвіду, хоча частина з них — кандидати, доктори наук, професори та доценти.

Про які «наукові школи» у вузах могло йтися, якщо всі навчальні плани, програми, фахові вимоги, методичні вказівки диктувало і продовжує диктувати Міністерство освіти (раніше вищої школи). Розповідаючи про те, чому в українських вузах зменшується кількість іноземних студентів, «Київські відомості» повідомили 25 листопада минулого року про один курйоз. Міністерство освіти, прагнучи українізувати навчання у вузах, не враховуючи, що підручників з цивільної авіації українською мовою немає, однак запропонувало навчати іноземних студентів українською мовою, яка зовсім не є мовою міжнародної асоціації цивільної авіації. Анекдотичний наказ міністерства винести на державний іспит «Основи діловодства» українською мовою. Зрозуміло, така нереалістична політика призводить до зменшення кількості іноземних студентів у вузах України, відповідних валютних надходжень.

Система вищої школи підтримувалася централізованим працевлаштуванням випускників, фінансуванням діяльності вузів за рахунок коштів держбюджету. Середньотехнічна та вища освіта ледь не стали обов'язкові. Школярі налаштовувалися не на працю, а на подальше навчання. Так само налаштовувалися і студенти. Саме тому у вузах, як правило, ніхто не цікавився, «а чи лежить у студента душа» до економіки, педагогіки, медицини, інженерії... Середньостатистичний студент вчився, складав заліки й екзамени, захищав курсові й дипломну роботу, так і не підготувавшись до професійної діяльності. І так тривало десятки років. Приниження ролі інтелектуалів, яке панувало в СРСР, низький професійний і творчий рівень так званих фахівців призвели до величезного відставання «соціалізму» у всіх сферах діяльності, за винятком, можливо, мистецтва, космічної та авіаційної техніки. Це відставання очевидне і в незалежній Україні.

У 1994 році практично припинилося фінансування вищої школи: держава не має коштів. Викладачам та студентам зарплату і стипендію виплачують із систематичним запізненням, немає коштів на оплату комунальних послуг, придбання літератури, оргтехніки, наочного приладдя. Хоча формально «держзамовлення» є. Це демонстрація не лише фінансових бід України, це ще один доказ недалекоглядності керівництва держави: адже майбутнє починається з підготовки людей, здатних це майбутнє готувати.

Ось характерний приклад. Передбачаючи глобальні зміни у структурі суспільства внаслідок діяльності «Солідарності», польська наука та вища школа виявили мужність «тихесенько» відходити від економічного й морального догматизму, що нав'язував Польщі СРСР. Уже з 1984 року в Польщі почали видавати серйозні книжки з ринкової економіки, маркетингу, менеджменту, а студентів економічних вузів навчати основам ринкової економіки. В Україні та Росії досі немає прийнятних підручників, оригінальних книжок, які навчали б працювати в умовах переходу від «соціалістичної планової» до ринкової економіки. І взагалі досі в Україні немає навіть реалістичної концепції переходу народного господарства до ринку.

Чи є вихід із ситуації, що склалася?

Україна стоїть перед вибором. Найпростіший варіант — позбавити державного фінансування певну кількість вузів, фінансуючи лише ті, які мають серйозну наукову школу і можуть стати базою для розвитку науки, підготовки спеціалістів у принципово нових напрямах. Це означає зробити безробітними армії викладачів та студентів, що у зв'язку з гострим дефіцитом робочих місць може різко загострити й так напружену соціально-політичну ситуацію. Другий варіант. Враховуючи природний потяг молоді до навчання, перевести частину вузів на комерційні засади, навчання зробити платним. Зрозуміло, такі вузи треба зовсім звільнити від державного диктату — чого й кого навчати, як і скільки. Надати їм статус «вільних вузів», як це зроблено у багатьох країнах світу. Ці вузи функціонуватимуть на засаду ринкової економіки: матиме потребу саме в тих спеціалістах, які готує вуз, саме з таким рівнем знань і вмінь, — отже і платитимуть за навчання. Гадаю, є сенс, на зразок розвинених країн, ввести кредитування плати за навчання окремим особам, звичайно, на дуже пільгових умовах.

Є в Україні вузи, які колись були загальносоюзними, зокрема київські — інженерів цивільної авіації, харчової та легкої промисловості, Харківський інженерів залізничного транспорту, Дніпропетровський гірничий, Львівський політехнічний. Їхні випускники працюють у всіх державах СНД. Сьогодні замість централізованого планування контингенту студентів найбільш ефективною може стати практика надання платних послуг країнам СНД з підготовки спеціалістів.

Тому треба надати право вузам самостійно розробляти і затверджувати навчальні плани та програми: формулювати вимоги до фахів, узгоджувати це із споживачами, вносити у навчання те, що справді потрібне не лише Україні, а й те, що годиться і для експорту кадрів, і для задоволення інтересів тих, хто платить гроші за підготовку спеціалістів. Я розумію, більшість професорсько-викладацького складу, на жаль, до такого повороту подій не готова, не має бажання переглянути свій підхід до справи. А як вижити в умовах загального безгрішшя?

Отже, ми прийшли до того, з чого почали. Потрібні робочі місця. На мій погляд, їх можна створити у сферах побуту, торгівлі, переробления сільгосппродукції, виробництва товарів народного вжитку, випуск яких порівняно з 1991 роком зменшився більш ніж на третину. Це потрібно для 700 тисяч випускників технікумів, середніх шкіл та ПТУ, 140—150 тисяч випускників вузів. При цьому треба врахувати, що природне зменшення чисельності працівників з настанням пенсійного віку, на жаль, буде менше, ніж безробіття: в 1994 році за найскромнішими підрахунками не менш як 4 мільйони працездатних громадян України не матимуть постійної роботи.

Можливо, що частина молоді стане емігрантами. Не випадково у багатьох містах створено безліч курсів англійської мови. Переважна більшість слухачів — молодь: старшокурсники або випускники вузів. Слід очікувати також еміграцію до Росії, Узбекистану, Туркменистану, особливо молодих інженерів.

Стан вищої школи України віддзеркалює стан держави в цілому. Саме тому сьогодні вкрай потрібна принципово нова концепція розвитку вищої школи. Спочатку треба однозначно відмовитися від масової «радянської» вищої освіти. Вища освіта насамперед для тих, хто має природні здібності і схильність бути менеджером, інженером, бухгалтером, юристом, лікарем, вчителем... Нехай спеціалістів буде менше — зате рівень їх підготовки, здатність діяти — на рівні кращих світових стандартів. Це означає повернення до елітарності вищої освіти, як ведеться у розвинених країнах, що живуть за законами ринкової економіки, де панують плюралізм і конкуренція... Для цього щонайменше треба створити Закон про освіту, в якому передбачити відповідні правила «гри» та механізм їх реалізації.

Тернопіль.

Кримінальний тиждень

Убивць міліціонера затримано

17 серпня у Горлівці Донецької області у дворі житлового будинку було знайдено мертвим з травмою голови сержанта міліції Бісача, в якого було викрадено службове посвідчення та гумовий кийок. Через п'ять днів убивць затримали. Ними виявилися двоє робітників шахти ім. Леніна об'єднання «Артемвугілля», котрі вбили міліціонера під час скоєння ними крадіжки з приватного гаража.

У своєму вагоні — своя правда

Шість разів зривали стоп-кран провідники швидкого поїзда № 20 Одеса—Санкт-Петербург. Таким чином вони висловлювали протест проти законних дій наряду міліції, який на станції Котовськ затримав за побиття пасажира провідника одного з вагонів. Поїзд рушив до місця призначення тільки після втручання транспортної прокуратури та МВС України на Одеській залізниці.

Мармуровий бізнес

Співробітники міліції Харківщини затримали директора малого підприємства «Мармур», який за підробленими документами отримав кредит у комерційному «Експобанку» на загальну суму 100 млн. карбованців, після фінансових комбінацій перевів ці гроші в готівку і привласнив.

Обережно, весілля!

До центральної міської лікарні Могилева-Подільського Вінницької області з ознаками харчового отруєння доставлено 70 жителів села Нова Григорівка. Як установлено, отруєння сталося внаслідок уживання недоброякісних продуктів на весіллі односельчанки.

Ще стипендії не виплатили, а 50 тисяч доларів віддай

Працівники міліції Старокиївського району м.Києва затримали нероб, які, погрожуючи насиллям, вимагали «усього-на-всього» 50 тисяч доларів в одного зі студентів Київського держуніверситету.

* * *

Минулого тижня розкрито 270 тяжких злочинів, у тому числі 8 убивств, 4 випадки завдавання тяжких тілесних ушкоджень, що призвели до смерті, 2 зґвалтування і 16 розбійних нападів. Викрито і знешкоджено 67 злочинних груп, у тому числі дві групи у складі понад 5 осіб. У затриманих вилучено автомат, 5 гвинтівок, 15 пістолетів, 19 мисливських рушниць, 15 одиниць саморобної вогнепальної зброї, 4 гранати, 4,7 кілограма вибухівки та понад 3 тисячі патронів до різної зброї. Виявлено 736 фактів, пов'язаних з незаконним обігом наркотиків. Перепинено діяльність 51 злочинної групи наркоділків. Порушено 507 кримінальних справ, у тому числі 65 — за збут. Затримано 817 чоловік. Вилучено 2,7 кілограма наркотичної сировини.

Станіслав КОЛДУНЕНКО,
начальник прес-центру МВС України.

Актуальне інтерв'ю

Міністр А. Єршов:

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА — ЦЕ СПРАВЖНЄ ОБЛИЧЧЯ ДЕРЖАВИ

Нещодавно Верховна Рада України прийняла постанову «Про звернення громадян з соціальних питань». Зважаючи на численні листи та скарги, в яких йдеться про слабку соціальну захищеність населення, Верховна Рада визнала за потрібне до 1 жовтня ц. р. розробити Концепцію соціальної політики в Україні. Підготовку Концепції доручено Кабінетові міністрів спільно з Комісією Верховної Ради з питань соціальної політики та праці, а також з іншими постійними комісіями із залученням профспілок, зацікавлених міністерств і відомств, громадських організацій.

До газети «Голос України» також надходять численні листи, скарги, пропозиції щодо доконечної потреби в утвердженні чіткої соціальної політики в нашій державі. Редакція звернулася до міністра соціального захисту населення України А. Єршова з проханням висловити свої міркування з цього приводу і відповісти на ряд конкретних запитань, які ставлять читачі.

— Що стосується постанови Верховної Ради про потребу в опрацюванні Концепції соціальної політики, — сказав Аркадій Віталійович, — то вважаю цю проблему вкрай актуальною. Адже соціальна політика — це справжнє обличчя держави, конкретне вираження її служіння народові. Міністерство соціального захисту населення України візьме активну участь у розробленні проекту такої державної Концепції.

— Аркадію Віталійовичу, тепер конкретні запитання, які хвилюють наших читачів. Минуло понад півроку, як введено в дію Закон України «Про статус ветеранів війни та їх соціальний захист». А люди все скаржаться на те, що вони й досі не можуть скористатися визначеними в ньому пільгами. З часів війни не збережено архіви, особливо на селі. Щоб дістати довідку про роботу в той час, вимагають везти до відділів райсоцзахисту двох свідків, що для старих людей важко і фізично, і матеріально. Ще важче для колишніх евакуйованих. Щоб привезти свідків з Уралу чи Сибіру... Як ви прокоментуєте цю ситуацію?

— Переважній більшості сільських громадян довідки засвідчують у сільській чи селищній Раді або керівники підприємства, колгоспу чи радгоспу. Якщо люди працювали за межами України, місцеві відділи соціального захисту або самі зацікавлені особи мають надсилати туди запити поштою. Ще на початку року міністерство рекомендувало нашим органам на місцях направляти у села своїх співробітників, щоб розв'язувати ці питання на місцях.

— Якщо питання і розв'язують, то пільги громадянам надають від часу подання відповідних документів, а не з 1 січня, як передбачено Законом... Чому?

— Відомо, що Закон прийнято у жовтні 1993 року і через державні структури та засоби масової інформації було повідомлено ветеранам про потребу подання відповідних документів. Потім строк подання продовжили до 1 квітня ц. р. Зауважу, що це стосується лише осіб, які набули статусу ветеранів війни після 1 січня 1994 року. Всім учасникам бойових дій і інвалідам війни, статус яких визнано раніше, пільги надавали й надають тепер без додаткових звернень. Нині міністерство подало пропозиції до Кабінету міністрів України, щоб продовжити надавати статус ветерана війни громадянам, які мають на це законні підстави.

— З ряду областей і районів люди скаржаться на те, що працівники служби соціального захисту ображають пенсіонерів, нерідко приносять різні суми пенсій і не пояснюють, чому так. Про це пишуть К. Йощенко з Лохвицького району Полтавської області, О. Ільняк з Рожнятівського району Івано-Франківщини та інші. А громадянка О. Колісник з Красноград Харківської області повідомляє, що вона скаржилася самому міністру...

— У зв'язку з введенням у дію Закону України «Про пенсійне забезпечення» з 1 січня 1992 року ми зробили перерахунки пенсій всім 14 мільйонам пенсіонерів. Після цього з різних причин пенсії перераховували ще 7 разів, причому в дуже стислі строки. Зрозуміло, у пенсіонерів з'являлося і з'являється досі багато запитань — про правильність встановленого розміру пенсії, про невчасність проведеного перерахунку тощо. Саме з такими запитаннями і зверталися до міністерства, як і до вашої газети, О. Ільняк, О. Колісник та численні інші громадяни. Їхні листи уважно розглянули, людям дали відповіді. Встановлено, що пенсії їм було нараховано правильно, але, на жаль, окремим нашим працівникам на місцях бракує терпіння і уваги до ветеранів, щоб спокійно розібратися, роз'яснити людям правила чинного законодавства. Міністерство звертає на це увагу своїх співробітників в областях, містах і районах. Вважаємо, що і місцеві органи влади мають виявляти більше турботи про умови праці і добір кадрів служби соціального захисту населення.

— Багато скарг на те, що в цьому році у соцзахисту важко одержати путівку на санаторне лікування, а на місцях відібрали й ту пільгу, яка була раніше — про надання ветеранам путівки за 10 відсотків її вартості. Про це пишуть інвалід війни зі Львова К. Малигін, ветеран війни Р. Кочарівський та інші.

— Органи соціального захисту населення забезпечують безплатним санаторно-курортним лікуванням інвалідів і пенсіонерів, які не працюють і перебувають у нас на обліку. Інші інваліди й пенсіонери також мають бути забезпечені путівками до санаторно-курортних закладів, але за місцем обліку або праці, тобто установами міністерств оборони, внутрішніх справ, підприємствами тощо.

У системі нашого міністерства діє 5 санаторіїв, в яких щорічно оздоровлюються близько 24,5 тисячі інвалідів і пенсіонерів, що, звісно, не задовольняє потреб. Тому міністерство за рахунок коштів державного бюджету закуповує путівки до оздоровниць інших відомств, зокрема профспілкових. На 1994 рік заплановано придбати 61 тисячу таких путівок. Для цього, а також на виплату компенсацій інвалідам війни замість путівок бюджетом передбачено виділити 220 мільярдів карбованців. На сьогодні одержано 184,2 мільярда. З цієї суми 42,6 мільярда спрямовано на централізовану купівлю путівок, яких уже придбано близько 18 тисяч, а решту коштів переказано обласним, Київському і Севастопольському міським управлінням соцзахисту для розв'язання питань на місцях.

Слід зауважити, що значну частину коштів ми отримали лише в останні 2—3 місяці, що й зумовило певні ускладнення. Адже якщо в січні середня вартість путівки становила 1,5—2 мільйони карбованців, то нині вже сягає 4—10 мільйонів, а до санаторію спінального профілю ім. Бурденка (Саки) — понад 30 мільйонів карбованців.

На жаль, на місцях мають місце і такі факти, коли кошти, надані на придбання путівок для інвалідів та ветеранів, використовують на інші цілі. Так, у першому півріччі поточного року з 110,7 мільярда карбованців, виділених місцевим органам на путівки, за призначенням використано лише 78,3 мільярда. Решта коштів була спрямована на протезування та інші потреби інвалідів. Колегія міністерства осудила таку практику.

Вважаємо, що у справі забезпечення ветеранів війни санаторно-курортним лікуванням недопрацьовують і міністерства оборони та внутрішніх справ. Вони мають відповідно 24 і 10 санаторно-курортних закладів на 168 тисяч путівок на рік. У той же час торік ветеранам війни, які перебувають на обліку в установах цих міністерств, виділили лише трохи більш як 2 тисячі путівок.

— Нещодавно припинено випуск автомобілів «Запорожець». Як тепер розв'язуватимуть питання забезпечення інвалідів автотранспортом?

— Органи соціального захисту населення обслуговують нині 131 тисячу інвалідів, які мають спеціальний транспорт й одержують компенсацію на бензин та технічне обслуговування. А ще 16,8 тисячі інвалідів замість автомобіля одержують компенсацію на транспортне обслуговування. Торік автомобілі з ручним керуванням одержали 19 тисяч інвалідів. На цей рік передбачено купити 35 тисяч таких машин. У першому півріччі куплено 8128.

Припинивши випуск «Запорожця», завод розробив і поставив на конвеєр автомобілі марки «Таврія» з ручним керуванням — ЗАЗ—11027 та ЗАЗ—11028. Вони замінять старі моделі.

Нині в Кабінеті міністрів України розв'язують питання про безплатну видачу та продаж на пільгових умовах інвалідам автомобілів «Таврія» замість «Запорожця».

— Багато скарг на недосконалість Закону про пенсійне забезпечення. Особливо на «зрівнялівку» в пенсіях. Яка ваша думка з цього приводу?

— У чинному пенсійному законодавстві передбачено диференційований підхід щодо обчислення пенсій — залежно від стажу роботи й заробітку. Але встановлено й обмеження пенсій максимальним розміром. Це й привело до «зрівнялівки». Обмежену максимальну пенсію мають нині майже 50 відсотків пенсіонерів. Зрозуміло, економічне становище держави нині таке, що не дозволяє цілком зняти ці обмеження. У цьому зв'язку наше міністерство внесло нещодавно до Кабінету міністрів пропозиції про поетапне зняття обмежень. А щодо дальшого вдосконалення Закону про пенсії в цілому, то думаю, що це буде передбачено майбутньою Концепцією соціальної політики в Україні, про яку вже йшла мова.

Розмову вів Володимир ЧЕРКАС.

КОГО «ОЩАСЛИВИЛИ» ПАТЕНТНІ ЗАКОНИ?

Дивною, на перший погляд, рисою патентних законів зарубіжних країн є те, що вони, по-перше, як у дзеркалі відображають стан економіки і, по-друге, характеризують обличчя нації.

Так, американське патентне право — це складність, багатоповерховість, надійність; англійське — аристократичність, продуманість; німецьке — педантичність, розміреність; французьке — фривольність; японське — агресивність, суперечливість.

А яке обличчя мають патентні закони України?

В останні дні минулого року Верховна Рада одночасно прийняла три патентні закони. Все це відбувалося після того, як рішенням Всеукраїнської конференції з демократизації й реформування науки, до керівництва Держпатенту було висловлено недовіру. До того ж слід врахувати, що означені закони були розроблені в цьому відомстві.

Про перелік, м'яко кажучи, недоліків у діяльності Держпатенту можна писати багато. Держпатент у своїй роботі орієнтується на створення звичайного державного монополіста, який концентрує як розроблення законодавчої бази, так і виконавчі функції. При цьому формування патентної системи здійснюється шляхом автоматичного копіювання системи Держкомвинаходів СРСР 80-х років, що не відповідає економічним умовам, які змінилися.

Патентні закони не створюють підсистему захисту прав авторів і патентовласників. Її відсутність сприяє несумлінній конкуренції й протидії розвиткові патентної системи відповідно до принципів цивілізованої економіки. Створення підсистеми захисту прав слід розпочинати водночас з нормативним закріпленням підсистеми отримання, розгляду заявок і видання патентів. Сьогодні видача патенту без гарантії його захисту з боку держави позбавляє патентну систему дієздатності. Тобто видання патенту нічого не вирішує: він так само буде «папірцем».

Законодавчу роботу зі створення патентної системи України слід було розпочинати з концептуальної основи патентної справи, якої сьогодні просто немає. Якщо ті, хто відповідає за формування патентної системи в Україні, чесно й відверто скажуть, у чиїх інтересах вони її формують, навряд чи суспільство з тим погодиться. Вся річ у тому, що в концепції має бути привселюдно заявлено, кому належатимуть пріоритетні права патентовласника — авторові чи роботодавцеві (який платив за творчість завжди суто символічно) з чиновником-розподілювачем.

У наявній патенто-законодавчій базі реанімувати просто немає чого, і закони треба писати заново. Основна причина — чиновники зовсім не сприймають те, що створення і використання нових технологій, сортів рослин за нових економічних умов становить собою комплекс взаємопов'язаних правових проблем, які старими уявленнями й методами не розв'язати. І насамперед не розв'язати формальним перенесенням норм закордонного патентного законодавства (саме на цьому ґрунтуються прийняті патентні закони), яке стимулює розвинену економіку й обслуговує цивілізований ринок.

Кортить запитати у "творців" законодавчої бази: чи є вона в Україні?

Оцінюючи сукупність, наприклад, деяких статей (9, 18, 24, 250 Закону «Про винаходи...»), можна дійти висновку, що права винахідника на одержання охоронного документа й гарантії прав на виняткове використання зведені до нуля. Пільги для справжнього митця не передбачені, що позбавляє зацікавленості у створенні нової технології, стимулюванні розвитку економіки. Це свідчить про збереження застарілого регулювання охорони винаходів і прав авторів, про, по суті, повторення правових норм колишнього СРСР, з формальною заміною авторського свідоцтва на патент.

Патентні закони нагадують набір окремих норм, які не відображають національних інтересів. Зверніть увагу знов-таки на закордонні патентні закони. У їхній основі — пріоритетність національних інтересів. А що являє собою будь-який з патентних законів України? Невиразність і непрацездатність!

Хочеться висловити надію, що нові люди у Верховній Раді, Кабінеті міністрів, котрі не обтяжені старими уявленнями і забобонами, щиро бажають народові благополуччя й достатку, звернуть серйозну увагу на таку тонку, складну й важливу для становлення економіки України проблему, як доконечна потреба реорганізації патентної системи на нових принципах, методах і підходах.

Валерій БРИЖКО,
заслужений винахідник України, лауреат НТТМ, патентознавець;

Олександр ПІЧКУР,
винахідник, лауреат НТТМ, патентознавець;

Юрій БАЗАНОВ,
винахідник, патентознавець.

Світле майбутнє для нас, а не для когось

Точка зору

Проект стратегії і тактики зміни суспільного ладу

Україна сьогодні перебуває в ситуації теоретичної невизначеності та законодавчого хаосу стосовно типу та структури влади і форм власності. До того ж, усі сусідні держави принципово далі, ніж Україна, відійшли (в основному стихійно) від колись спільного для нас суспільного ладу, і нові засади господарювання дають їм усе більше переваг у відносинах з Україною. Міжнародне співтовариство теж на всіх рівнях зв'язує надання допомоги Україні з ходом та глибиною наших реформ.

Отже, в умовах розвалу попереднього суспільного ладу та погіршення ситуації у всіх сферах суспільства, як на мене, слід здійснити свідомий перехід від командно-адміністративної системи до ринкового суспільства, який і мають здійснити вищі керівні органи держвлади.

Теоретичним забезпеченням такого переходу є: наукове пояснення сутнісних закономірностей існуючого ладу; з'ясування причин його принципових недоліків; обґрунтування структурно-функціональної схеми бажаного нам ладу; показ шляхів, методів та етапів такого переходу, виходячи із можливостей та реалій України.

Матеріальне забезпечення реалізації реформ: теорія та світова практика однозначно підтверджують вигідність переходу від затратного (сьогоднішнього) до раціонального (бажаного) господарювання, починаючи з перших же кроків реалізації науково обґрунтованого комплексу реформ. Тобто описані механізми реалізації реформ, за яких прогресивний розвиток самопідкріплюється (діє позитивний зворотний зв'язок).

Перехідному періоду потрібні стратегія, спільна для Верховної Ради, Кабінету міністрів, Президента та їхніх структур на місцях на час повноважень, а також тактика — кількісні параметри фундаментальних складових суспільного ладу, досягти яких в основному намічається за перші два роки виконання програми. Я пропоную такі складові частини стратегії і тактики.

І. Стратегія зміни суспільного ладу

1.1. Державність

Правову державу можна збудувати лише в умовах ринкового суспільства. Отже, інститути правової держави ми змушені створювати слідом за ринковими перетвореннями сьогоднішнього ладу.

Організаційним гарантом необоротності зміни суспільного ладу стане чіткий поділ влади на законодавчу — Верховну Раду, виконавчу — Кабінет міністрів і судову. Президент виконуватиме представницькі функції всього суспільства в цілому, а не лише держпарламенту.

Свідомий характер зміни суспільного ладу забезпечуватиметься реалізацією наявного проекту навчанням суб'єктів діяльності ринковим методам роботи, формуванням у громадян ринкового менталітету та впровадженням ринкової педагогіки для всіх вікових груп. Реалізацію цього проекту доцільно розпочати вже в перші місяці діяльності Президента.

1.2. Соціальна політика

Не будувати світле майбутнє для когось, а своєю працею поліпшувати власне життя! Людина — велика, але конкретна цінність! Непрацездатність — поняття відносне, бо непрацездатні — не утриманці чи хтось зайвий, а люди, які хочуть задоволення своїх цілком конкретних суспільних проблем. Тому потрібно забезпечити кожному непрацездатному (за сьогоднішніми мірками) всі умови для максимального самовираження. Кожен має жити із задоволенням, незалежно од віку та стану організму!

Охорону здоров'я, освіту, духовний та фізичний розвиток перетворити на вигідні напрями капіталовкладень у людину. Створювати умови, коли кожна людина буде вигідною для всіх і всі — для кожної. На цій основі у всіх верств населення цілеспрямовано формувати мораль здорового егоїзму (не роби нікому того, що небажане тобі), яка гарантує взаємну доброзичливість між людьми. Свобода совісті та віросповідання. Церква відокремлена від держави. Якнайскоріше (за ходом приватизації) перейти до матеріального забезпечення соціального захисту переважно з джерел недержавних форм власності.

1.3. Економіка

Заохоченням спеціалізації та кооперації економічними методами позбутися проявів натурального господарювання, які відновилися останнім часом. Прогресивним протекціонізмом за 5 років вивести основну масу українських товаровиробників на рівень стандартів Спільного ринку. Якомога швидше провести приватизацію за принципом «Усе — всім!» з тим, щоб основна маса національного багатства стала спільною власністю всіх громадян України. У всього мають бути співвласники!

Охопити всі сфери діяльності товарно-грошовими відносинами, надати статус товару всім результатам діяльності. Усунути всі перешкоди на шляху вільного пересування товарів, робочої сили та капіталу згідно з міжнародною практикою.

Враховуючи зношеність фондів, неефективну інфраструктуру, обмеження з багатьох ресурсів та несприятливу демографічну ситуацію, пріоритетно розвивати енерго- та ресурсозбережні технології.

1.4. Екологія

Середовище життя перетворити на гаранта здоров'я та конкретну (як товар) складову національного багатства. Ввести екологічні обмеження на будь-яку діяльність з тим, щоб за 5 років довести їх до природоохоронних стандартів Спільного ринку.

1.5. Національна та регіональна політика

У ході приватизації формувати в основної маси громадян інтегральне розуміння України як неподільної власності 52-мільйонного народу. Це забезпечить цілісність України за одночасного відносного та абсолютного зменшення ролі держави в діяльності місцевих органів. Кількаразове зменшення державно-бюрократичного діловодства сприятиме розвиткові національних меншин у місцях їхнього проживання, а також усуненню підстав для непорозумінь типу «двомовності по-російськи». Всіляко сприяти вивченню громадянами України поширених у світі мов. Добиватися підвищення якості життя по всіх регіонах України одночасно.

1.6. Військова політика

Здійснювати розбудову армії та відповідних спецслужб на професіональній основі згідно з принципом розумної достатності. Основний вид військової стратегії — випереджувальна (активна) оборона. Максимальне використання міжнародного досвіду для усунення можливих збройних конфліктів в Україні.

1.7. Зовнішня політика

Незалежна та без'ядерна держава Україна реалізує свій статус на основі міжнародного права та взаємовигідного співробітництва. Зважаючи на економічні труднощі, першочергово розвивати участь України в тих видах міжнародної діяльності та в таких розмірах, у яких це нам найвигідніше.

Створити ефективний механізм захисту інтересів громадян та юридичних осіб України за кордоном. Створити сприятливі умови для зв'язків та співробітництва з українською діаспорою, насамперед у Росії.

2. Тактика зміни суспільного ладу

2.1. Протягом 1,5—2 років перетворити не менше 85 відсотків державної власності на колективну форму приватної власності всіх громадян України. Кожному забезпечити приблизно рівні стартові умови через акції, сертифікати, ваучери тощо.

2.2. Через 1,5—2 роки управління суспільством на всіх рівнях перевести із централізовано-примусового на вибране людьми конкретних регіонів. Реалізувати принцип «Робити можна все, крім поганого, забороненого законами». Одночасно зменшити в 5 разів розміри та роль державного апарату в суспільстві.

2.3. За 1 рік розробити й запровадити закон про добросовісну конкуренцію.

2.4. За 1—1,5 роки ввести соціально орієнтовані податки.

2.5. За 1 рік гарантувати захист власності. Законодавчо і вмотивовано спростити застосування міліцією зброї при агресивних злочинців. Гарантувати потерпілим від злочинних дій матеріальне та моральне відшкодування. Слідство та судові витрати оплачувати коштом зловмисників.

2.6. За 2 роки перевести 60 відсотків (за вартістю) соціального захисту на приватну колективну основу (страхові компанії, пенсійні фонди, медичні каси тощо).

Тож, шановні, нас уже обдурювали багато разів. Тому я, простий громадянин, спробував розробити аргументовану програму зміни суспільного ладу. Здійснити її можна тільки через співпрацю всіх гілок влади в руслі єдиної стратегії і тактики.

Сподіваюся на вашу конструктивну критику цієї програми — вона відкрита для всіх, — а також чекаю пропозицій до неї. Можливо, так влада переконається, що народ України небайдужий до своєї долі.

Дмитро КЛЕЦЬ,
колишній учитель.

с. Рачин
Дубнівського району
Рівненської області.

Кличемо, депутате, бо відкличемо

Ефективність та конструктивність діяльності нового парламенту, на який народ України покладає так багато сподівань, значною мірою залежатиме від того, чи зважиться він на крок, на який не спромоглася, а точніше, якого не захотіла зробити Верховна Рада України попереднього скликання. Мова — про прийняття нового закону про відкликання народного депутата. Невідповідність чинного законодавства, що регулює питання відкликання депутата Верховної Ради (Закон Української РСР від 20 листопада 1959 року в редакції 27 червня 1979 року) соціальним реаліям сьогодення робить діяльність народного депутата непідзвітною, неконтрольованою, а зрештою— і безвідповідальною. Адже сьогодні по суті законодавством не визначено реальної відповідальності депутата за результати його діяльності в парламенті, що дає йому можливість діяти у Верховній Раді на власний розсуд, як йому заманеться, нехтуючи навіть інтереси виборців і держави, залишаючись при цьому в парламенті на весь строк повноважень. Подібного за своїм статусом не має навіть Президент України, повноваження якого достроково можуть бути припинені з ініціативи громадян України (ч. 2 ст. 114-9 Конституції України).

Таке положення — нонсенс як у парламентській, так і правовій практиці взагалі. Виборці мають право направити (обрати) до парламенту свого представника (депутата). Депутат у свою чергу через законодавчу діяльність зобов'язаний відстоювати інтереси тих, хто довірив йому свою долю. У разі, коли депутат належно не виконує свій обов'язок, не виправдовує довір'я виборців, не відстоює їхніх інтересів, зловживає своїм становищем і т.ін., виборці повинні мати право відповідно вплинути на свого обранця, включаючи дострокове припинення його повноважень і відкликання із парламенту. Право на відкликання депутата є таким самим невід'ємним політичним правом громадян, як і право обирати. Ці права є правами одного порядку, вони взаємопов'язані. Якщо право обирати за своєю суттю є таким, що уповноважує депутата представляти у вищому законодавчому органі своїх виборців, то право відкликати — зобов'язує його діяти в їх інтересах. Наявність останнього права робить участь громадян в процесі державотворення не одноактною (раз у чотири роки), а постійною. Позбавити права на відкликання — це певною мірою позбавити права обирати. Позбавити громадян цього права означає також позбавити їх права на помилку у своєму виборі та права на виправлення цієї помилки. Чи з'явиться у них така можливість найближчим часом цілком залежить від того, як новообрані депутати розв'яжуть питання про прийняття зазначеного закону.

Це не право депутатів, а їхній обов'язок. Прийнявши закон про відкликання депутата, парламентарії не тільки виконають його, а й зможуть заробити на початку своєї діяльності додатковий кредит довір'я у народу України, довівши свою громадську і політичну зрілість.

До цього хотів би додати, що в новому законі слід закріпити не лише саме право на відкликання депутата, а й підстави для цього і порядок здійснення такого права.

До підстав для відкликання слід віднести, зокрема, порушення депутатом законів України та систематичне порушення норм моралі, незадовільне виконання ним своїх обов'язків, невідповідність практичної діяльності депутата принципам та основним положенням його передвиборчої програми, використання депутатського мандату в корисливих та інших особистих цілях.

Право ініціативи щодо відкликання депутата має належати тим суб'єктам, які мають право висувати кандидата в депутати. За чинним законодавством, таке право, як відомо, мають партії (виборчі блоки), трудові колективи, безпосередньо виборці. Порядок відкликання депутата слід передбачити в законі таким чином, щоб зазначене право було не простою декларацією, як це є сьогодні, а реально здійсненним. У крайньому разі, щоб відкликати депутата було не важче, ніж його обрати.

Микола МЕЛЬНИК,
кандидат юридичних наук.

Информация о третьей эмиссии акций акционерного общества «Страховая компания «Эгида»

1. Характеристика эмитента

1.1. Акционерное общество открытого типа «Страховая компания «Эгида» зарегистрировано распоряжением исполнительного комитета Киевского районного Совета народных депутатов Харькова № 1582 от 29.06.1992 г. Общество перерегистрировано исполкомом Дзержинского районного Совета народных депутатов Харькова, распоряжением № 166/16 от 18.05.1993 г. (протокол № 1 от 23.04.1993 г.).

1.2. Местонахождение компании: 310145, Украина, г.Харьков, ул.Космическая, 26.

1.3. Предметом деятельности компании являются страховая и финансовая деятельность. Другими видами деятельности компания может заниматься в случаях, предусмотренных законодательством Украины.

1.4. Уставный фонд компании сформирован за счет акций первой и второй эмиссии. Все акции реализованы по стоимости не ниже номинальной и полностью оплачены.

1.5. Величина уставного фонда компании составляет 1 100 000 000 (один миллиард сто миллионов) крб.

1.6. Высший орган компании — общее собрание акционеров. В промежутках между общими собраниями акционеров высшим органом компании является совет компании, который возглавляет председатель совета — Дема Валерий Иванович.

ДЕМА Валерий Иванович: председатель совета директоров промышленно-финансовой группы «Сигма», образование высшее, инженер, общий стаж работы 15 лет.

Исполнительный орган компании — правление компании, работой которого руководит президент компании Успаленко Виталий Ильич.

УСПАЛЕНКО Виталий Ильич: кандидат технических наук, доцент, общий стаж работы 36 лет.

ДЕХТЯРЬ Михаил Яковлевич: вице-президент компании, образование высшее, инженер, общий стаж работы 23 года.

КОЛОМИЕЦ Евгений Иванович: главный бухгалтер компании, образование высшее, экономист, общий стаж работы 37 лет.

1.7. Контролирующие органы: ревизионная комиссия компании, Государственный комитет Украины по надзору за страховой деятельностью.

1.8. Для проверки и подтверждения годовой финансовой отчетности (внешний аудит) компания нанимает специализированное учреждение. Внутренний аудит компании осуществляется ревизионной комиссией.

1.9. Компания является учредителем 17 филиалов и 2 представительств.

1.10. На 1 июня 1994 года в компании работали 78 человек.

1.11. Акционерами компании являются 211 физических и юридических лиц.

1.12. Сводный баланс (по состоянию на 01.04.1994 г. в млн.крб.)

АКТИВ	на 01.01.1994 г.	на 01.04.1994 г.
1. Основные средства и другие необоротные активы	824	1024
2. Запасы и затраты	25	196
3. Денежные средства, расчеты и другие активы	837	3076
БАЛАНС		
ПАССИВ		
1. Источники собственных и приравненных к ним средств, в том числе:	1487	3146
— уставный фонд	600	1100
— резервный фонд	857	1935
— специальные фонды и целевое финансирование	8	6
— резервы будущих затрат и платежей	22	105
2. Расчеты и другие пассивы	199	1150
БАЛАНС	1686	4296

Достоверность баланса подтверждена проверкой аудиторской фирмой «Международная аудиторская служба».

2. Характеристика деловой деятельности эмитента

2.1. Компания «Эгида» — одна из крупнейших акционерных страховых компаний открытого типа в Украине. За время своего существования компания обслужила более 15000 клиентов.

2.2. Деятельность компании осуществляется в соответствии с государственной лицензией № 24/6 от 26 ноября 1993 г.

2.3. Предметом непосредственной деятельности компании является страхование и финансовая деятельность с целью соответствующей прибыли.

2.4. Общество осуществляет личное страхование, страхование имущества, страхование ответственности.

2.5. На момент принятия решения о третьей эмиссии акций компания кредиторской задолженности не имела.

2.6. Административные и экономические санкции органами Государственного управления, судом или арбитражным судом в отношении компании не применялись.

3. Предыдущие эмиссии акций

3.1. Первый выпуск акций осуществлен на сумму 100 000 000 (сто миллионов) крб. Было выпущено всего 4 000 (четыре тысячи) акций, номинальной стоимостью 25 000 (двадцать пять тысяч) крб., в том числе было выпущено 3 600 (три тысячи шестьсот простых именных и 400 (четыреста) привилегированных именных акций.

3.2. Второй выпуск акций осуществлен на сумму 1 000 000 000 (один миллиард) крб. Было выпущено всего 40 000 (сорок тысяч) акций, номинальной стоимостью 25 000 (двадцать пять тысяч) крб., в том числе было выпущено 36 613 (тридцать шесть тысяч шестьсот тринадцать) простых именных и 3 387 (три тысячи триста восемьдесят семь) привилегированных именных акций.

3.3. Держателями акций первого и второго выпусков являются 88 юридических и 123 физических лица.

4. Сведения о третьем выпуске акций

4.1. Решение о третьем выпуске акций принято общим собранием акционеров компании 29 апреля 1994 г., протокол № 1.

4.2. Третий выпуск акций осуществляется с целью увеличения размера уставного фонда для возможностей компании в областях страхования и перестрахования, пополнения страховых фондов, а также расширения деятельности компании.

4.3. Акции выпускаются двух видов: простые именные и привилегированные именные. Номинальная стоимость акций 25000 (двадцать пять тысяч) карбованцев.

Общее количество акций третьего выпуска 560 000 (пятьсот шестьдесят тысяч) штук, общая сумма эмиссии 14 000 000 000 (четырнадцать миллиардов) крб.

4.4. Простые именные акции дают право на участие в управлении компанией и получение дивидендов от ее деятельности. Простых именных акций выпускается 504 000 (пятьсот четыре тысячи) штук на общую сумму 12 600 000 000 (двенадцать миллиардов шестьсот миллионов) крб.

4.5. Привилегированные акции не дают права на участие в управлении компанией, не представляют право на первоочередное получение дивидендов. Привилегированных акций выпускается 56 000 (пятьдесят шесть тысяч) штук, общей стоимостью 1 400 000 000 (один миллиард четыреста миллионов) крб., что составляет 10 % от общей суммы третьей эмиссии акций.

4.6. Уставный фонд компании в случае размещения всех акций третьей эмиссии составит 15 100 000 000 (пятнадцать миллиардов сто миллионов) крб.

4.7. Голосование на общем собрании акционеров осуществляется по принципу: одна простая акция — один голос. В голосовании участвуют либо непосредственно акционеры, либо их представители. Право на участие в голосовании на собрании акционеров представляет пакет простых именных акций в количестве 100 штук.

4.8. Размер дивидендов по акциям определяется общим собранием акционеров. Дивиденды выплачиваются в течение месяца после утверждения баланса общим собранием акционеров.

4.9. Акции распределяются среди физических и юридических лиц.

4.10. Форма акций безналичная. Акционеру на всю сумму приобретенных акций при условии полной оплаты их стоимости выдается сертификат на суммарное количество приобретенных акций. При неполной оплате акций акционеру в подтверждение произведенной оплаты выдается свидетельство.

4.11. Преимущественным правом на приобретение акций третьей эмиссии пользуются акционеры компании.

4.12. При отказе советом компании от принятия лишней подписки, внесенные суммы возвращаются лицам, подписавшимся на акции, не позднее, чем через 30 дней после вынесения решения об отказе. Отказ о подписке производится согласно перечню подписчиков с конца перечня.

4.13. Информация о третьем выпуске акций и их размещении подлежит регистрации и обязательному опубликованию в органах печати, в соответствии с действующим законодательством.

4.14. Начало продажи акций — 15.07.1994 года, окончание продажи акций —15.01.1994 года.

4.15. Продажа акций производится по адресу: Украина, г.Харьков, ул.Космическая, 26, тел. 30-35-54.

5. Факторы риска

5.1. Принимая решение о покупке акций акционерного общества «Страховая компания «Эгида», следует учитывать следующие факторы риска:

изменение законодательства о налогообложении;
ухудшение экономической ситуации в стране;
возможность гиперинфляции.

Президент АО СК «ЭГИДА»
В.И.УСПАЛЕНКО.

Інформація про випуск акцій акціонерного товариства відкритого типу «Україна-Інвест»

I. Основні відомості про емітента

1.1. Акціонерне товариство «Україна-Інвест» створене на підставі рішення зборів засновників (протокол № 1 від 7 червня 1994 р.) на необмежений термін.

1.2. Повне фірмове найменування емітента: акціонерне товариство відкритого типу «Україна-Інвест».

1.3. Скорочене найменування — АТ «Україна- Інвест».

1.4. Юридична адреса емітента: 252065, м.Київ-65, вул.Чумака, 5.

II. Відомості про засновників АТ

1. Юридичні особи:

а) товариство з обмеженою відповідальністю «Асоціація «Україна» в особі голови правління Шеветовського В.В., який діє на підставі статуту. Юридична адреса: 252065, м.Київ-65, вул.Чумака, 5;

б) акціонерне товариство «Інвестиційна компанія «Україна», в особі генерального директора Очерета Ю.Ф., який діє на підставі статуту. Юридична адреса: 252065, м.Київ-65, вул.Чумака, 5.

III. Мета та предмет діяльності АТ

1. Товариство створене з метою одержання прибутку на основі інвестиційної діяльності в інтересах громадян і юридичних осіб та розвитку промисловості України.

2. Товариство здійснює діяльність у сфері інвестицій:

у виробництво та експорт цементу;

у енерго- та матеріалозберігаючі технології цементної промисловості.

IV. Фінансовий стан АТ

1. На момент рішення засновників про випуск акцій бухгалтерських балансів, рахунків прибутку і витрат, звітів про розподіл та інших фінансових звітів АТ не було.

2. Кредиторської заборгованості на момент прийняття рішень про випуск акцій не було.

3. Адміністративні та економічні санкції органами державного управління, судом і державним арбітражем щодо АТ не накладалися.

V. Відомості про випуск цінних паперів АТ

1. Розмір статутного фонду — 5000 000 000 (п'ять мільярдів) крб.

2. Вид цінних паперів, що випускатимуться, — прості іменні акції. Акції мають серію: А з № 000001 — 500000.

3. Номінальна вартість однієї акції — 10 000 крб.

4. Загальна кількість акцій, що випускатимуться, — 500 000 штук.

5. Форма випуску акцій — безготівкова. Право власності передплатника на акції починається з моменту реєстрації АТ. Не пізніше як за 30 днів з моменту реєстрації АТ акціонер отримує витяг з рахунку «Депо», що засвідчує володіння належною йому кількістю акцій. Акції розповсюджують шляхом відкритої передплати серед юридичних і фізичних осіб.

Початок передплати — 6 серпня 1994 р.

Закінчення передплати — 6 лютого 1995 р.

6. Розповсюдження акцій здійснюється шляхом відкритої передплати серед юридичних та фізичних осіб.

Передплату акцій АТ «Україна-Інвест» здійснює АТ «Інвестиційна компанія «Україна«.

7. Умовами розрахунку за придбані акції є: для юридичних осіб — внесення на розрахунковий рахунок «Інвестиційна компанія «Україна» — р/р 3467908 у Жовтневому відділенні, Укрпромінвестбанку м.Києва, МФО 322067, повної вартості акцій протягом трьох банківських днів з моменту підписання договору для фізичних осіб — повна вартість акцій сплачується під час підписання договору.

VI. Відомості для акціонерів

1. Кожний акціонер має право:

брати участь у зборах акціонерного товариства персонально або через уповноваженого представника;

обирати і бути обраним до керівних органів АТ;

брати участь у розподілі прибутку АТ;

одержувати частину прибутку за підсумками фінансового року у вигляді дивідендів на акції;

на пільгових умовах одержувати продукцію (роботи, послуги, товари та інше), що її випускає АТ;

мати переважне право на придбання акцій наступних випусків;

самостійно і на власний розсуд продавати, передавати, заповідати свої акції з обов'язковою реєстрацією цього відчуження у реєстрі акціонерів, який веде АТ.

2. Виплату дивідендів здійснюють один раз на рік протягом одного місяця після проведення загальних зборів акціонерів. Розмір дивідендів визначають загальні збори акціонерів за підсумками роботи фінансового року.

3. Розмір дивідендів оголошують у розрахунку на одну акцію без вирахування податку, доводять до відома акціонерів і сплачують готівкою, поштовим переказом або переводиться переказом на особовий або розрахунковий рахунок акціонера. Доходи акціонерів за дивідендами оподатковують за ставкою, визначеною законодавством України.

Додаткову інформацію з усіх питань можна одержати за адресою: 252065, м.Київ-65, вул.Чумака, 5.

Тел. (0-44) 483-51-05, (0-44) 483-31-79, факс (0-44) 484-46-24.

Всем акционерам АО ХК "AICT"

14 октября 1994

Приглашаем Вас на учредительное собрание акционеров, которое состоится 14 октября 1994 г. в конференцзале УкрИНТЭИ по адресу ул.Горького, 180 (ст. м. "Лыбедская"). Регистрация участников собрания с 9.00 до 10.00.

По желанию иногородних акционеров возможно бронирование гостиницы по письменной заявке, направленной до 20 сентября по адресу: 252001 Крещатик, 46, АО ХК "AICT" "Акционерное собрание".

Акционеры, не имеющие возможности лично присутствовать на собрании, могут доверить право голоса Генеральному директору ХК "AICT" Белецкому Ю. А. Для поручения действителен вырезанный и заполненный бланк.

тел: 224-19-89, 0-63, 225-13-64

ДОВЕРЕННОСТЬ

Я, ______________________________
(Ф И О, адрес, паспортные данные),
____

доверяю Генеральному директору ХК "AICT" Белецкому Юрию Александровичу представлять мои интересы на собрании акционеров.

Количество акций ________.

__________1994 г. ________________ (подпись)

Подпись удостоверяю:

Генеральный директор ХК "AICT" Ю. А. Белецкий

УПАКОВОЧНЫЕ МАШИНЫ

Широко известная индийская фирма «Нихром Метал Уоркс П. Лтд»,

специализирующаяся на производстве машин, работающих на основе пленки (в том числе украинской) для упаковки молока, кефира, сметаны, майонеза, томатной пасты, а также сыпучих продуктов (крупы, сахар, мука, сухое молоко, печенье, конфеты, стиральный порошок и т. д.), будет принимать участие в международной выставке

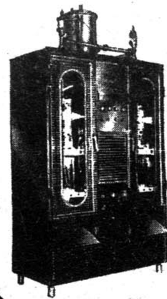
«ИНПРОДПИЩЕМАШ—94»,

где продемонстрирует одну из своих упаковочных машин.

Выставка будет проходить в г. Киеве, в Национальном выставочном центре (бывшая ВДНХ). Она будет длиться с 05.09 по 09.09.94 г. Всех заинтересованных лиц приглашаем посетить наш стенд на выставке. Машины нашей фирмы уже установлены в Киеве, Одессе, Виннице, Николаеве и Снигиревке.

Наша фирма имеет центр сервисного обслуживания в г. Киеве.

Для подробной информации обращаться: г-ну Навани Н. по Тел/Факс: 044-2745482 5529332

УКРПРОМІНВЕСТ

Запасные части

Новое поступление: 4-х тактный одноцилиндровый двигатель ***УМЗ-5б***

И как прежде более 200 наименований запасных частей к автомобилям ЗИЛ, ГАЗ, Москвич

От зеркала до двигателя со склада в Киеве!!!

тел. 8-044-264-95-39, 264-74-70
факс 264-24-05

АО «АВТОИНВЕСТСТРОЙ»

реализует со склада в Харькове за безналичные карбованцы

НОВЫЕ

АВТОМОБИЛИ

УАЗ-31512, 31514 (ЛЮКС), 3303; 3741;
УАЗ инкассаторский, пассажирский, санитарный
ВАЗ-2104, 05, 06, 07, 08, 09, 99;
ВАЗ-2121 «Нива», 21213 «Тайга»;
Москвич-2141; ИЖ-2715, ГАЗ-31029.

Тел.: (0572)38—16—55, 47—68—94.
Тел./факс 43—28—27.

Торговий дім Прома приймає заявки на 1995 рік і реалізує в 1994 році обладнання для переробки сільгосппродукції.

Тел. 213-81-73; факс 213-86-60

ÓRIÁSI SZENZÁCIÓ!

SULÁK ÁRUHÁZAINKBAN

100%-ON

SZÁMÍTJUK BE KÁRPÓTLÁSI JEGYÉT, az idén talán utóljára.

Készpénzzel fizetők

20%

árengedményt kapnak,

minden szőnyeg, padlószőnyeg és tapéta termékre.

NYÍREGYHÁZA, RÁKÓCZI U. 8.
TELEFON: 42/311-181

Sulák

Ne feledje, a SULÁKNÁL 100%-osan jól jár kárpótlási jegyével!

«Научно-производственное коммерческое предприятие «БКФ»

изготовит из полиэтилена: пленку, пакеты хозяйственные, обложку, мешки, вкладыши, пробку винную, коньячную, взрывную колбу.

г.Рубежное, (06453)
5-21-61, 5-50-37, т./факс 5-14-71.

Реклама в газете «Голос Украины». Телефон 441-89-34. Факс 449-85-62.

Изготовим и реализуем

полиэтиленовые ПАКЕТЫ, ПЛЕНКУ любых размеров ТРУБЫ полиэтиленовые.

Приобретем гранулятор, дробилку, экструдер.

Тел. в Луганске: (0642) 54-15-90, 54-41-09, 54-40-51.
Факс: 54-73-02.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
2520.., м. Київ-19, вул. М..рушевського, 5.
Газета виходить з 1 .. ня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець. ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 380290.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311164.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».